

RAKENTAJA

Numero **10**
Perjantai 13.10.2017

AKL Posti Oy

10 **Työsuojelu** tarkasti elementtien purut, eikä tulos näyttänyt hyvältä.

20 **Tampereelle** tehdään 15 kilometriä ratikkarataa, valmista on vuonna 2021.

24 **Tanskassa** tehdään kauniita ympäristöjä ja villejä rakennuksia.

Kansakunnan kaapin rakentaja

Kalle Päätalo oli työelämän tarkka kuvaaja. Siitä huolimatta hänestä ei koskaan tullut työläiskirjailijaa. Päätalosta tuli sen sijaan professori, filosofian kunniatohtori ja hänelle perustettiin Päätalo-instituutti.

Teksti: Jukka Nissinen • Kuva: Kimmo Brandt

Kalle Päätalo olisi halunnut olla työväen kirjailija, mutta sitä titteliä hän ei koskaan saanut. Vasemmistolehden toimittuksesta oli vaikea löytää edes kesätoimittajaa, joka olisi uhrautunut ja lähtenyt juttukeikalle Päätalo-päiville Taivalkoskelle. Kalle Päätaloa verrattiin kirja-arvosteluissa usein **Samuli Paroseen**, joka työelämän kuvauksillaan hyväksyttiin työläiskirjailijaksi. Maaseudun työntekoa ei laskettu täysin työväenluokkaiseksi, sitä oikeaa työtä tehtiin vain tehdassaleissa, kaivoksissa ja rakennustyömailla.

– Päätalo vierasti kaikenlaisia ideologioita. Hän uskoi, että kuvaamalla myötätuntoisesti köyhyyttä ja kurjuutta hän saisi myös lukijan myötätunnon heräämään, **Ritva Ylönen**, *Kalle Päätalo – Kirjailijan elämä* -teoksen kirjoittaja sanoo.

Päätalo tunsivat olevansa vieraalla maaperällä, jos hän olisi lähtenyt julistamaan oppia tai ismiä.

– Hän tunsivat omat rajoituksensa. Päätalo tiesi osaavansa kuvata hyvin niitä olosuhteita ja lukija pystyy eläytymään niihin. Se voi olla jopa tehokkaampi tapa, sillä lukija sisäistää ajatukset eikä niele niitä valmiina.

Ylösen mielestä oli ehkä onni, että Päätalo ei karsinoitunut työläiskirjailijaksi 1960–1970-luvulla, sillä se olisi saattanut rajata yleisöä etenkin läpipolitisoituneella aikakaudella.

Muitakin esteitä työläiskirjailijan tittelin saamiselle oli.

– Päätalon lapsuudessa työmahdollisuudet Taivalkoskella olivat vähäiset. Jos halusi parempia olosuhteita, oli tehtävä enemmän töitä, Ylönen valottaa taustoja.

Ihmiseksi telineelle

Päätalon oma kirvesmiehen ura oli lyhyt, sillä hän siirtyi opiskelemaan rakennusmestariksi. Tästä syystä Päätalon lakkokuvauksissa on jo työnjohtajan näkökulma.

Päätalo on sodanjälkeisen jälleenrakentamisen pikkutarkka kuvaaja. Iijoki-sarjaan on talentunut pala rakentamisen historiaa työtapoja, materiaaleja, arkkitehtuuria ja koneellistumista myöten. Puhumattakaan rakennusalan eri ammattikuntien edustajien kuvaamisesta, taloudellisista vaikeuksista, palkkasysteemeistä ja ammatihdistystoiminnasta.

– Kalle Päätalon kerronnassa on myös kapi-

talistinen piirre, työssä ja eteenpäin pyrkimisessä. Hänellä oli taloudellisia tavoitteita ja hän pyrki niihin omalla työllään. Päätalo halusi mammonaa ja raha oli hänelle tärkeää.

Taloudellisen omavaraisuuden tavoittelu on helppo selittää Kalle Päätalon lapsuuden ja nuoruuden kokemuksilla. Lapsuudenkoti ja lähisuku olivat köyhiä, mutta Päätalon perhe pärjäsi taloudellisesti hyvin niin pitkään kuin isä **Hermann** puski töitä työhullun lailla. Keuhkokuume ja mielenterveyden järkkyminen veivät Hermannilta työkyvyn ja hän päätyi Oulun piiriomielisairaalan hoitajaksojen lisäksi joksikin aikaa kunnanhoitokiksi Pesiövaaran kunnalliskotiin ja jopa Pelson pakkotyölaitokseen suota kuokkimaan.

Kulttuuritoimittajan painajainen

Kulttuuritoimituksissa paksut romaanit eivät tahoneet löytää lukuintoisia kritikoita. Kirjailija **Matti Pulkkinen** on letkauttanut omassa *Nouseva maa* -teoksen arvostelussaan, että Päätalon Iijoki-sarja on kuluttanut Aamulehden kritikoita kuin Venäjän aro maahantunkeutujia.

Päätalon arvostus kasvoi kuitenkin jokavuotisen kirjan ilmestymisen myötä. 1990-luvun alusta lähtien. Teosten arviointien lisäksi Päätaloa kuvattiin lähes sosialistisen tuotantotalouden termein: kuinka monta tonnia paperia tai kirjatyöntekijää tarvitaan koko tuotannon tekemiseen. Tämä arvostelun malli päättyi lopulta Velipuolikuu-ohjelmaan Miljoona sivua hyvää luettavaa -sketsiksi.

Puolankalaisesta Ritva Ylösestä tuli Päätalo-fani vasta suavisessa ja kylmässä Helsingissä vuonna 1965.

– Olin parikymppinen ja muutin Kainuusta töihin Ylölle. Asuin alivuokralaisena Kannelmäessä ja minua vaivasi hurja koti-ikävä. Olin kirjojen parissa viihtyvä ihminen ja löysin kirjastosta ensimmäisen Kalle Päätalon kirjan.

Teos oli Koillismaa-sarjaan kuuluva. Kirja lievitti suuresti pahinta koti-ikävää.

– Minua puhutteli tuttu murre. Ihastuin Päätalon kieleen ja hänen kuvaamiensa kylään ja ihmisiin, Ylönen kertoo.

– Kun Päätaloa ryhtyy lukemaan, siinä on sellainen taikavoima, että se koukuttaa. Suomalaisesta kirjallisuudesta en löydä vastaavaa tekijää. Päätalon kieli on niin pikkutarkkaa.

Ylönen vertaa Päätaloa television saippuasar-

joihin, joissa mullistellaan naamaa lähikuvassa ja luodaan pitkiä katseita kaukaisuuteen. Kerronnan tavat ovat hyvin samanlaisia. Samanlaista pikkutarkkaa arjen kuvausta tekevät nykyään tubettajat, jotka videoivat omaa kahvinjuontiaan tai kaupassakäyntiään naama totisena.

– Päätaloa lukiessaan lukija siirtyy huomauttaamaan Kalleksi Kallen paikalle. Lukija tuo Kallen tarinaan omat elämäkokemuksensa. Kalle Päätalo on maalannut taulun, johon lukija maalaa vielä omat lisäsävyt, Ylönen vertaa.

Monelle lukijalle Päätalon kokemukset toimivat voimaannuttavana peilinä, josta katseltiin omia ongelmia Päätalon ongelmia vasten.

– 1990-luvun alun laman aikana eräs työtön nuori kirjoitti Päätalolle lukeneensa 1930-luvun pula-ajasta ja saanut siitä lohtua. Ympäristö on nyt erilainen, mutta tunteet eivät ole muuttuneet.

Norjalainen **Karl Ove Knausgård** on kirjoittuustyyliltään hyvin samanlainen kirjailija kuin Päätalo niin arjen kuvauksessaan kuin teostensa laajuudessa. Taustalla on myös saman tyyppinen vaikea lapsuus.

– Molemmat ovat käyttäneet lähteenään isiensä tarinaa.

Aloittelevan Päätalo-lukijan kannattaa aloittaa Iijoki-sarjan ensimmäisestä *Huonemiehen poika* -romaanista. Rakentamisesta kiinnostuneille Iijoki-sarjassa montunpohjia katsellaan *Tammerkosken sillalla* -teoksesta lähtien. Päätalon esikoisteoksen nimestä *Ihmisiä telineillä* on helppo päätellä tapahtumien sijoittuvan rakennustyömaalle.

Ylönen pitää itse eniten Koillismaa-sarjasta, joka on Päätalon taiteellisesti parasta antia.

– Mustan lumen talvi on Päätalon yhteiskunnallisesti kantaaottavin teos, jossa hän kuvaa 1960-luvun maaseudun tyhjenemistä ja Ruotsiin muuttoa.

Ihailijat etsivät kirjan henkilöitä

Kalle Päätalon ihailijat ovat aivan omaa luokkaansa. Taivalkoskella pidettävillä Päätalo-viikoilla kirjailija sai sellaisen vastaanoton, että valtionpäämiehetkin olisivat olleet kateellisia. Tästä huolimatta Päätalo oli ihmisenä helposti lähestyttävä ja hän piti kunnia-asianaan vastata mahdollisimman monelle lukijakirjeen lähettäneelle fanilleen, vaikka jokavuotinen romaanin kirjoittaminen oli todellista urakointia. Esimerkiksi limin-

kalaiselle **Mikko Ihalaiselle** Päätalo oli jopa tehnyt kartan itselleen tärkeistä paikoista Tampereella. Moni Päätalolle kirjeen lähettänyt oli nostanut kirjailijan tuotannon maailmanselitysovoimassaan Raamatun rinnalle.

– Päätalon synnyinkodista, Kallioniemestä puhutaan pyhänä paikkana, jossa on kuljettava hiljaa, kuin sukkasillaan.

Fanit ovat auttaneet myös Ritva Ylöstä avaamalla omia arkistojaan. Elämäkerran kuvituksena on **Esko Myllymäen** ottamia valokuvia Kalle Päätalon mestaroimista rakennuksista. Kuvatekstit on laatinut Päätalo itse.

Päätalon lukijat ovat selvittäneet hyvin kattavasti kuka todellinen henkilö on Päätalon kirjojen hahmojen takana.

– Nimien lisäksi löytyvät jopa hautakivien kuvat. Kaikki on tehty pyyteettömästi omalla ajalla,

Totta ja paisuttelua

Päätalo on itse sanonut, että kirjat ovat dokumenttaarisia, lähteistä ja muistista kirjoitettuja, mutta myös fiktiolla on tietysti osuutensa. Ritva Ylönen on elämäkertaa kirjoittaessaan verrannut löytynyttä faktaa ja fiktiota. Tarinoiden perusrungolla on vahva todellisuus pohja, mutta näkökulmissa ja painotuksissa puolestaan näkyvät Päätalon omat valinnat.

– Huomasin, että niitä, jotka olivat kohdelleet Kallea huonosti, Päätalo väritti ja paisutti lisää. Toisaalta hyväntekijöistä hän teki vielä parempia ihmisiä.

Päätalo oli mestari repliikkien sijoittelussa. Häntä keuhuvat repliikit pantiin aina muiden nimiin.

– Ensimmäisen avioliiton kuvauksessa huomasi, että kun Kalle palasi retkiltään kotiin, hän

kirjoitti vaimon haukkumaan häntä juopporatiksi. Lukijoiden mielenkiinto kiinnittyi siihen mitä vaimo sanoi, ei siihen, että Kalle käyttäytyi täysin moraalittomaksi. Vaimosta tuli nalkuttaja ja Kallen teot ohitettiin.

Ritva Ylönen uskoo, että Päätalo kiinnostaa lukijoita tulevaisuudessakin. Ylösen väitöskirja ja etenkin juuri ilmestynyt Päätalo-elämäkerta ovat saaneet runsaasti näkyvyyttä mediassa. Nettibloggaajat pitävät omalta osaltaan esillä Päätalon tuotantoa. Kaiken lisäksi vuonna 2019 tulee kuluneeksi 100 vuotta Kalle Päätalon syntymästä. Oulun yliopistolle suunnitellaan jo Päätalo-symposiumia juhluvuoden kunniaksi. Ritva Ylönen toivoo, että Helsinkiinkin saadaan aikaiseksi vastaava tapahtuma. Se olisi paras kunnianosoitus Päätalon mittavalle elämäntyölle. ■

Perustuslaillista pamputusta

PÄÄMINISTERI Juha Sipilä (kesk.) on esittänyt toivomuksen, että Katalonian itsenäisyysäänestyksestä käynnistynyt kriisi ratkaistaisiin Espanjan perustuslain mukaisesti ja ihmisten oikeuksia kunnioittavasti. Perustuslakiin vetoaminen on yllättävää, sillä Sipilän hallituksesta on moneen kertaan annettu ymmärtää, että perustuslaki estää uudistusten teon kokonaan. Onneksi espanjalaiset ovat osanneet tehdä niin hyvän perustuslain, että sen nimissä saa pamputtaa laittomuuksia tekeviä kansalaisia rauhassa.

Sipilän pilkkaamat kaiken maailman dosentit vastaavat, että hallitus peittelee omaa päätöksentekokyvyttömyyttään syyttämällä asiantuntijoita ja

perustuslakia. Perustuslaki on tehty ohjenuoraksi, joka takaa jatkuvuuden ja oikeusvaltion periaatteiden toteutumisen lainsäädäntötyössä. Lakien laatiminen on kansanedustajien työtä. Jos ammatin perusasioiden hallinta on hukassa, Arkadianmäen porukka kannattaa pistää vaihtoon seuraavilla pestuumarkkinoilla.

TURUN keskustan elokuisen puukotustapauksen siivittämänä hallitus on halunnut rustata pikavauhtia uuden siviili- ja sotilastiedustelulain. Ylälättäen laajemat kansalaisten seuranta-oikeudet vaatisivat perustuslakiin muutoksia. Lakia on valmisteltu useamman vuoden ajan. Sipilä ja sisämi-

nisteri **Paula Risikko** (kok.) vaativat eduskunnalta nopeutettua lainsäätämisyjärjestystä. Menettely on hyvin harvinainen.

Uudet tiedustelulait antaisivat Suojelupoliisille ja puolustusvoimille laajat valtuudet seurata ihmisten elämää tietoverkoissa. Tiedustelu on salamyhkäistä touhua, joten siitä ei jälkikäteenkään ilmoiteltaisi seurannassa olleille ihmisille.

Olisiko väljempi tiedustelulaki ehkäissyt Turun traagiset puukotukset? Asiantuntijoiden mukaan ei. Yksittäisen väkivallantekijän pysäyttäminen on lähes mahdotonta. Kaiken lisäksi Supoa ja poliisia oli varoitettu Turun puukotajasta etukäteen. Siitä huolimatta asialle ei tehty mitään. ■

Grundlagsenliga batonger

STATSMINISTER Juha Sipilä (C) har framfört ett önskemål om att den kris som utlöstes av omröstningen om självständighet i Katalonien ska lösas enligt den spanska grundlagen och genom att människornas rättigheter högakts. Det är förvånande att han drar fram grundlagen, för Sipiläs regering har många gånger låtit förstå att grundlagen helt och hållet hindrar att reformer genomförs. Till all lycka har spanjorerna lyckats skapa en så bra grundlag, att man i dess namn i lugn och ro kan ta till batonger mot medborgare som gör olagligheter.

De all världens docenter som Sipilä häcklar svarar att regeringen döljer sin egen oförmåga att fatta beslut med att anklaga experter och grund-

lagen. Grundlagen har stadgats som ett rättesnöre, som garanterar kontinuitet och att rättsstatens principer genomförs i lagstiftningsarbetet. Det är riksdagsledamöternas arbete att stifta lagar. Om de saknar grunderna i yrket borde gänget på Arkadiabacken bytas ut nästa gång det är städslingsmarknad.

KNIVDÅDET i centrum av Åbo i augusti har fått regeringen att i snabba tag vilja skrapa ihop en ny civil och militär underrättelselag. Överraskande nog kräver utvidgade rättigheter att övervaka medborgarna ändringar i grundlagen. Lagen har beretts i flera års tid. Sipilä och inrikesminister **Paula Risikko** (Saml.) kräver att riksdagen för-

snabbar lagstiftningsordningen. Ett mycket unikt förfarande.

Nya underrättelselagar skulle ge Skyddspolisens och försvarsmaktens omfattande fullmakt att följa med människornas liv på datanäten. Underrättelseverksamhet är hemlig, så det är något man inte ens i efterhand informerar dem om, som ut-satts för det.

Hade en vidare underrättelselag förhindrat de tragiska knivdåden i Åbo? Experterna säger nej. Det är så gott som omöjligt att hindra en enskild våldsverkare. Till råga på allt hade Skype och polisen varnats för Åbo-knivhuggaren på förhand. Ändå gjorde man ingenting. ■

Kannen kuva: Johanna Hellsten

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Leikkitotta

Kansanedustaja **Anna Kontula** (vas.) ensimmäisenä ja reippaat 100 muuta perässä allekirjoittivat lakiesityksen, jolla halutaan vapauttaa Suomen työpaikat koko maailmalle, yli 7 miljardille ihmiselle. Tätä tarkoittaa selkokielellä työlupamenettelyn saata-uusharkinnasta luopuminen.

Jokainen työnantaja saisi vaihtaa työntekijänsä minkä maalaisiksi haluaa. Vaikka ahkeriksi kaukoasialaisiksi. Ainoa edellytys on, että yrityksen luottotiedoissa ei ole suurta häikkää ja se lupaa noudattaa Suomen lakia ja työehtosopimusta.

Tähän päivään mennessä en ole nähnyt tapausta, jossa edes Euroopasta tulevalle rakennusalan reppumiehelle olisi sovinnolla maksettu lain ja työehtosopimuksen mukaiset palkat. Kehitysmaiden työntekijöistä puhuttaessa tämä on enemmänkin vitsi. Eihän kukaan tosissaan tätä aio tehdä. Lastenlaulun sanoin, ei narraamista, mutta leikkitotta.

Kehtaan sanoa näin, sillä olin itse aikanaan tätä ulkomaalaislain kohtaa väkänneessä työryhmässä. Jälkeenpäin olen saanut todeta, että lupaukset ovat yhtä tyhjän kanssa. Kehitysmaita tulevien työntekijöiden vähimmäisehtoja ei pysty valvomaan kukaan, ei nyt eikä tulevaisuudessa. Sukulaisten, klaanien, uskonveljien ynnä muiden porukoiden keskenään sopimiin diileihin ei pääse väliin sen enempää viranomaiset kuin ammattiliitto.

Rakentajille lakiesityksen läpimeno tarkoittaisi synkkeneviä aikoja. Maasta toiseen liikkuva työvoima

on valtaosin rakennusporukkaa. Yli näköpiirissä olevan tulevaisuuden meille virtaisi halpatyövoimaa, joka olisi valmis tekemään töitä millä hinnalla hyvänsä. Taistelu työpaikoista kovenisi. EU:n vapaan työvoiman liikkuvuuden jo aikaan saaman mollivoittoisen palkkakehityksen sävyt syvenisivät.

Lakiesityksen allekirjoittaneilla kansanedustajilla on erilaisia motiiveja. Osalla se lienee hetytymätön into edistää rikkaiden asiaa. Mikä upeampaa, kuin pysyvä työvoiman ylitarjontaan ja palkkojen polkemiseen perustuva työvoimakustannuksia alentava automaatti. Osa ehkä haluaa auttaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saavia pakolaisia pysymään Suomessa. Karkotuksen estävä kynällä seipitetty työsuhde on monin verroin vaivattomampi hankkia, kuin viranomaiset vakuuttava parisuhde.

Motiivit vaihtelevat, mutta yhteistäkin esittäjiltä löytyy. Suomessa asuvien mahdollisuus työllistyä omassa maassaan tai pysyä työpaikassaan elämiseen riittävällä palkalla ei kiinnostu pennin vertaa. Kikysopimuksen hengessä runnotaan Suomen työpaikkoja kansainväliseen kilpailuun, ja näillä markkinoilla tunnetusti halvin tarjous voittaa.

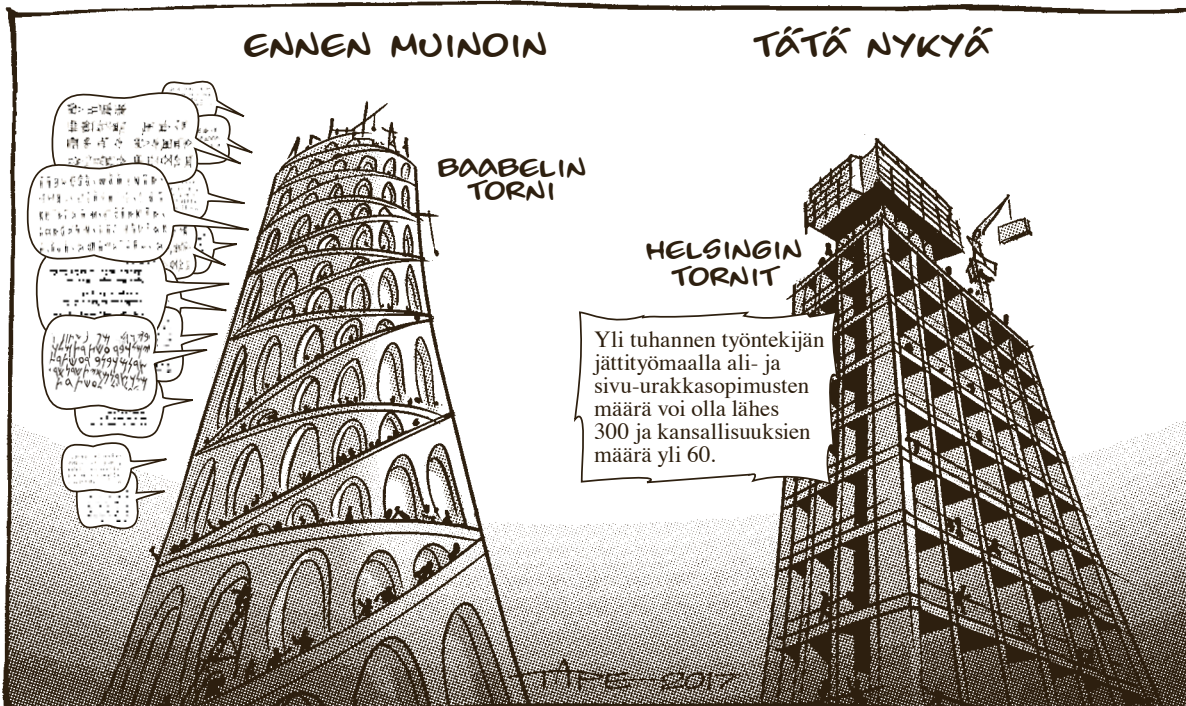
Nykyisenä globalisaation aikakautena kansanedustajan rooli lienee saanut uuden ulottuvuuden, jota meidän vanhojen ay-jäärien on vaikea ymmärtää. He edustavat edelleen kansaa, mutta kaikki eivät ehkä omaa kansaansa. ■

Kuukauden kuva

Paikka: Sepänkatu 36, Joensuu
Aika: Kesäkuu 2017
Kuvaaja: Matti Leinonen

Mitä? Maalariopiskelija Helmi Saarelaisen Seppä työssään -seinämaalaus. Maalaus on noin 1,5 metriä korkea.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarencatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilauhintaa
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 10.11.2017

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 27.10.2017**.

2017		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

2018		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
1	29.12.2017	12.1.
2	26.1.	9.2.
3	2.3.	16.3.
4	to 29.3.	13.4.
5	27.4.	11.5.
6	1.6.	15.6.
7	29.6.	13.7.
8	3.8.	17.8.
9	31.8.	14.9.
10	28.9.	12.10.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai**.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä (paitsi nro 4:n osalta se on to 29.3.).

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

EU:n ulkopuolelta tulevat työntekijät maksavat yleensä suomalaisesta työpaikastaan palkkion välittäjälle. Jos palkat jäävät saamatta, he jäävät velkaa työnvälittäjälle. Thaimaalaiset marjanpoimijat laskivat saamisiaan Äänekosken vanhalla seurakuntatalolla syyskuussa 2013, kun marjasato olikin tavallista huonompi.

Kansanedustajat haluavat Suomeen maailman vapaimmat työmarkkinat

Yli 100 kansanedustajaa haluaa tehdä Suomen työmarkkinoista maailman vapaimmat. Aikaisemmin tätä piikkipaikkaa on pitänyt naapurimaa Ruotsi. Rakennusliitolle tämä työmarkkinoiden täydellinen avaaminen koko maailman väestölle ei käy.

Heikki Korhonen

Yli 100 kansanedustajaa vaatii lakialoitteessaan työvoiman saatavuusharkinnan poistamista kokonaan. Aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja on kansanedustaja **Anna Kontula** (vas.).

Aloite on ehtinyt herättää vilkasta keskustelua sosiaalisessa mediassa puolesta ja vastaan. Myös Kontula on itse puolustanut aloitettaan kärkevästi, muut kansanedustajat ovat pysytelleet lähes vaihi.

Työvoiman tuonnin vapauttamista vaativat perustelevat aloitetta sillä, että näin työntekijöiden ”autonomia” lisääntyisi. Suomeksi se tarkoittaa sitä, että tänne tulleet ulkomaiset työntekijät eivät olisi yhtä riippuvaisia työnantajasta, vuokrafirmasta tai heidän työllistäneestä sukulaisesta kuin aikaisemmin.

Aloitteen allekirjoittajiin kuuluva kansanedustaja **Tytti Tuppurainen** (sd.) perusteli asiaa televisiossa

sillä, että Suomessa olevat thaimaalaiset vaimot voisivat ottaa paremmin eron suomalaisesta miehestään.

Hallituspuolueet vastustavat itseään

Euroopan Unionissa on jo vapaa työvoiman liikkuvuus ja sen perusteella tänne voi tulla työskentelemään vapaasti. Sen sijaan unionin ulkopuolelta tulevien pienipalkkaisten osalta viranomaiset tarkastelevat onko maassa jo nyt kylliksi alalla työvoimaa tai työttömyyttä. Tulijat ovat nimenomaan pienipalkkaista väkeä, sillä asiantuntijoita, johtajia tai kulttuurin megatähtiä tarveharkinta ei koske.

Samoin tarveharkinta on poistettu muun muassa Uudellemaalle tulevilta rakentajilta.

Päätös siitä, että rakennusalan työvoimaa voi tuoda Euroopan ulkopuolelta tehdään siis virkamiesten

keskuudessa. Kansanedustajille tuli kiire tehdä nopeasti lakiesitys, sillä ministeri **Jari Lindström** (sin.) lupasi jo keväällä oman lakiesityksensä, jonka mukaan päätös oikeus siirrettäisiin ministerille. Tarkoitus olisi hänen mukaan tehdä muutosesitys siinä vaiheessa, kun maakuntalakiin ollaan uudistamassa.

Lakialoitteen allekirjoittajien joukossa on paljon kokoomuslaisia ja keskustalaisia. Molemmat puolueet sopivat **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen hallitusohjelmassa, että tarveharkinta pysyy.

Tätä tosin on vesitetty ehdolla, jonka mukaan tarveharkinnasta luovutaan ”kun se on työllisyyden ja julkistalouden kannalta perusteltua, mahdollistaen erityiskohtaisesti erityisosaajien työllistämisen nopeuttamisen, alueellisen ja alakohtaisen työvoiman turvaamisen sekä käytännön prosessien helpottamisen”.

Ruotsista huonoja kokemuksia

Jos Kontulan ja kumppaneiden esitys etenee eduskunnassa päätökseen asti, merkitsee se halvan työvoiman lisääntymistä ennen muuta siivous-, ravintola- ja rakennusaloilla. Ruotsi vapautti työvoiman tuonnin jo vuonna 2008.

Tavoitteena oli saada maahan

osaajia ja asiantuntijoita. Toisin on käynyt.

Ruotsin valtion ylläpitämän Työskentely Ruotsissa -sivuston mukaan ”alhaisen koulutustason ammattiteissa ulkomaalaiset työntekijät syrjäyttävät kotimaiset työntekijät aloilla, joihin on työvoimaa jo ennestään”.

Eli työvoimaa tulee ennen muuta matalapalkka-aloille, joilla on valmiiksi työttömyyttä. Tämä on vahvistettu myös Malmön yliopiston selvityksessä.

YK:n alainen rikollisuuden vastainen instituutti korostaa Ehdoilla millä hyvänsä -tutkimuksessaan, että työvoima tulee Euroopan ulkopuolelta yleensä kahdella tapaa: vuokrafirmojen tai sukulaisverkostojen kautta. Kummassakin tapauksessa työntekijän on lähes mahdoton nousta työnantajaa vastaan, vaatia kunnon palkkoja tai vaikuttaa työoloihin.

Tutkimuksen mukaan työntekijät maksavat useimmiten pääsystään Euroopan markkinoille suuria rahojia. Työsopimuksen hinta voi olla jopa 25 000 euroa. Näin luodaan vapaalla liikkuvuudella pelkästään loistavat bisnesmahdollisuudet rikollisille. Työsopimus saattaa monesti olla nimellinen eli todellisuudessa työtä ei tehdä eikä sitä edes ole. ■

Rakennusliiton hallituksen jyrkkä ei työvoiman halpatuonnille

Rakennusliiton hallitus otti kokouksessaan erittäin jyrkän kannan halpatyövoiman tuontia vastaan.

”**JOUKKO** eri puolueiden kansanedustajia on ryhtynyt hankkeeseen poistaakseen työlupien myöntämiseen liittyvän saatavuusharkinnan. Tämä tarkoittaa, että huolimatta nykyisestä tai tulevasta massatyöttömyydestä, Suomessa asuvilla ei ole mitään etusijaa päästä töihin avoimiin työpaikkoihin. Työnantajat saavat ottaa tekijät mistä päin maailmaa tahansa.

Poliitikoilta näyttää kadonneen ymmärrys ja myötätunto Suomessa asuvia työtä tekeviä kohtaan. Meillä on tällä hetkellä puoli miljoonaa ihmistä työtä vailla. Suuri määrä nuoria ei ole päässyt koskaan ensimmäiseen työpajansa. Ikääntyneiden mahdollisuus työllistyä käy koko ajan vaikeammaksi.

Olemme osa Euroopan unionin 500 miljoonan ihmisen vapaita työmarkkinoita. Pääosa rajojen yli liikkuvasta työvoimasta työskentelee rakennusalalla. Tämä ilmenee palkkojen polkemisena ja kotimaisten nuorten yhä suurempana vaikeutena päästä rakennuksille töihin. Mata-

lamman elintason maista tulevat tyytyvät pieniin palkkoihin, jotka kuitenkin ovat heidän kotimaansa palkkoja parempia.

Jos työvoimaa aletaan tuoda EU:n ulkopuolisista matalan elintason maista, ongelma kärjistyy. Mahdollisuus saada pysyvä oleskelulupa EU:n alueelle on miljoonille ihmisille niin houkutteleva, että sen päälle maksettava palkka saa olla mitä hyvänsä. Ulkomailta lähetettyjen työntekijöiden palkkoja ei pystytä nykyaikään juuri valvomaan ja kehitysmaista tulevien kohdalla se olisi täysin mahdotonta.

Rakennustyövoima ulkomailta tulee aina vuokratyrytysten kautta. EU-alueen välittäjät maksavat liian pientä palkkaa, teettävät ylipitkiä työpäiviä ja jättävät usein sosiaalivakuutusmaksut maksamatta. Työsuhteturvaa ei ulkomaisella vuokratyöntekijällä ole. Välittäjä voi lähettää työntekijän kotiin milloin haluaa.

EU-alueen ulkopuoliseen rakennustyövoimaan liittyy tätäkin suurempia ongelmia. Kehitysmaiden työntekijät joutuvat poikkeuksetta maksamaan välittäjälleen palkkion, yleensä ensimmäisen vuoden palkan. Ennen lähtöä raha joudutaan lainaamaan tai antamaan siitä vakuus. Tämä panee työntekijän täysin välittäjensä armoille.

Työvoiman tuonnin täydellistä vapauttamista puuhaavat kansanedustajat suhtautuvat ylimielisesti työntekijöitä edustavien ammattiliittojen huoleen ja sanovat tietävänsä asiat paremmin. Rakennusliiton hallitus vetoaa itsekin työmiehenä aikanaan töitä tehneeseen Sinisen ryhmän työministeri **Jari**

Lindströmiin. Suomessa asuvien työttömien asemaa ei pidä entisestään vaikeuttaa ja avata maamme työpaikkoja koko maailmalle. Kehitysmaiden rakennustyövoimaa välittäville järjestäytyneen rikollisuuden tavoin toimiville yrityksille ei pidä antaa pienintäkään jalansijaa Suomessa.” ■

Vastaa laatukselyyn ja auta kehittämään työmaan laatua!

RAKENNUSLIITTO kartoittaa jäsentensä kokemuksia rakentamisen laadusta työmaalla yhteistyössä Rakentamisen Laatu RALA ry:n kanssa.

Laatukyselyn tavoitteena on saada selville Rakennusliiton jäsenten käytännön kokemuksia työmaan laadusta ja saada näkemyksiä laadun kehittämiseksi.

Kyselyn tuloksia hyödynnetään koko alan laadun kehittämiseksi, joten jokaisen panos vastaamisessa on tärkeää. Kyselyyn vastaaminen on luottamuksellista, eikä yksittäisiä vastaajia voida tunnistaa.

Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan 3 kpl Makitan akkuporakonetta. Jos haluat osallistua arvontaan, täytä kyselyn loppuun myös yhteystietosi.

Kyselylinkki on auki 15.11.2017 asti ja vastaamaan pääset Rakennusliiton sivuilta, rakennusliitto.fi.

Lisätietoja laatukyselystä:

Harri Ajomaa, Rala ry
harri.ajomaa@rala.fi
0400 676 626

Jarmo Järvinen, Rakennusliitto ry
jarmo.jarvinen@rakennusliitto.fi
0400 522 8849

RALA
RAKENTAMISEN LAATU

 Rakennusliitto

JÄRJESTÖTÖNURKKAUS

- Me jäsenet kuulumme Rakennusliittoon kukin oman ammattiosastomme kautta. Liitossa on yhdistysrekisteriin ilmoitettuina yhdistyksiä toimivia ammattiosastoja (30.6.2017) kaikkiaan 245 kappaletta. Osastot ovat kovasti erikokoisia; pienimmillään muutaman kymmenen jäsenen ja suurimmillaan lähes 3000 jäsenen yhdistyksiä.
- Ammattiosaston toimintaa johtaa edellisen vuoden sääntömääräisessä syyskokouksessa valittu hallitus.
- Hallitusten tehtävänä on ollut valmistella sääntömääräisissä syyskokouksissa päätettäväksi osaston toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2018. Ammattiosastojen syyskokoukset, johon kaikilla kyseisen ammattiosaston jäsenillä on oikeus osallistua, pidetään hallituksen tarkemmin ilmoittamana ajankohtana ja paikassa (15.10–15.12. välisenä aikana) Syyskokouksessa valitaan myös puheenjohtaja ja muut hallituksen jäsenet osaston toimintaa johtamaan vuodeksi 2018. Seuraa osastosi ilmoittelua Rakentajassa ja/tai osaston kotisivuilla ja lähde mukaan osastosi toimintaan.

Valmistautuminen tulevaan työehtosopimuskierrukseen:

- Rakennusalan työllisyystilanne on varsin hyvä. Asetelma neuvottelukierroksen alla näyttää tässä mielessä varsin valoisalta.
- Valtakunnallinen Maakokous, maanlaajuinen työehtokokous osastojen edustajille järjestetään Jyväskylän Paviljongissa 28.–29.10. 2017. Kokouksessa evästetään tulevia työehtosopimusneuvotteluja ja myös muuta liittotoimintaa. Osastot ovat vastanneet hyvin kutsuun.

Jyväskylään on tulossa lähes 400 osastoaktiivista eripuolilta maata evästämään liiton johtoa ja hallintoa työehtosopimusneuvotteluihin.

- Liiton valtakunnalliset sopimusalatyöryhmät kokoontuvat 18.–19.11.2017.
- Hallitus käsittelee neuvottelutilannetta ja tavoiteasettelua joulukuun kokouksessaan.
- Työehtosopimukset ovat katkolla 28.2.2018.
- Koneen on oltava kunnossa neuvottelutilanteessa. Rakennusliiton jäsenyys on osa ammattilaisuutta ja luottamushenkilövalintojen on oltava kunnossa.
- Kussakin alan työyhteisössä tuleekin käydä avointa keskustelua järjestäytymisen ja työsuhteen vähimmäisehtojen merkityksestä. Tähän keskusteluun tulee ottaa mukaan myös aliurakointi- ja vuokrafirmojen työntekijät.
- Ja kun vauhtiin päästään, keskustelua on hyvä jatkaa myös yhteiskunnallisesta osallistumisesta/vaikuttamisesta. Eikö sillä todellakaan ole väliä, mihin suuntaan 100-vuotiasta Suomea ollaan ohjaamassa.

Toiminnan täyteistä ja aktiivista talvikautta kaikille rakentajille!

Jukka Asikainen
järjestöpäällikkö
jukka.asikainen@rakennusliitto.fi
020 774 3098
0500 501 274

Rakentamisessa ei vielä hyytymisen merkkejä

Toimihenkilöpula alkaa olla jo pullonkaula.

Rakennusteollisuus RT arvioi, että rakentaminen kasvaa tänä vuonna neljä prosenttia tai vähintäänkin yhtä kovaa kuin koko Suomen talous. Rakentamisen määrä on nyt ylittänyt finanssikriisiä edeltävän tason.

Rakennusteollisuus RT on kottanut viime kevään ennusteitaan syksyn suhdannekatsaukseensa.

Kasvuuntauus on vuoden mittaan voimistunut etenkin asuntorakentamisessa. Myös ensi vuoden näkymät ovat lupaavat.

– Uudisasuntotuotannossa on noustu poikkeuksellisen korkealle tasolle, eikä äkkipudotus ole lähiaikoinakaan todennäköinen ainakaan kasvukeskuksissa. Edessä on nähtävästi pehmeä lasku, sillä kulutta-

jien kysyntä virkoo selvästi ja korvaa mahdollista sijoittajakysynnän vähenemistä, Rakennusteollisuus RT:n pääekonomisti **Sami Pakari-**nen toteaa.

Erityisesti kerrostaloja

Pakarinen ei odota 40 miljoonan kuution rajapyykin rikkoutuvan talonrakentamisen aloituksissa tässä noususuhdanteessa. Tänä vuonna toteutuu 39 miljoonaa, josta tullaan ensi vuonna vähän alaspäin. Kuutiomäärissä jäädytään keskimääräisen tason alapuolelle huolimatta asuntaloitusten kappalemääräistä huippulukemista, sillä asuntojen keskikoko on pienentynyt viime vuosina huomattavasti.

– Entistä useammat valitsevat pienemmän asunnon, jotta rahat riittävät haluttuun sijaintiin, Pakarinen toteaa.

Tämä näkyy myös siinä, kerrostalojen osuus uusista asunnoista ei ole koskaan ennen ollut näin suuri. Lähes kolme neljästä uudesta asunnosta valmistuu kerrostaloon. Omakotitalojen rakentaminenkin on nyt hienoisessa kasvussa. RT:n katsaus arvioi omakotitalojen aloistumääräksi tänä vuonna 7 500.

Korjausrakentamisessa hienoista laskua

Korjausrakentamisessa kasvu on hieman hidastunut osin työvoimapolun vuoksi. Hallituksen ja suurimpien kaupunkien valmistelema toimenpideohjelma koulujen ja muiden julkisten palvelurakennusten tervehdyttämiseksi tuovat jatkossa töitä sekä korjaus- että uudisrakentamiseen.

– Sekä kiinteistöjen että liikenneinfran korjausvelan haitat on nyt tunnistettu. Suomen kannalta on välttämätöntä, että toimivaan infrastruktuuriin investoidaan. Oli kyse sitten terveistä julkisista tiloista tai liikenneväylistä, tarvitaan ennakkoluulotonta asennetta etsiä myös uusia rahoitusratkaisuja vaikkapa rahastoista, Rakennusteollisuus RT:n hallituksen puheenjohtaja **Harri Kailasalo** muistuttaa.

Rakentamisen työllisten määrä nousee 185 000 henkilöön, ja ensi vuodeksi odotetaan vielä kasvua 2 000 henkilöllä. Rakennusalan työllisyyskehitys on ollut keskeinen ajuri koko Suomen työllisyyden parantamisessa. ■

Rakennusliitto on rakennusteollisuuden ammattilaisten ja alan ammattilaisiksi opiskelevien vahva SAK-lainen riippumaton ammattiliitto. Liitto on myös yhteiskunnallinen etujärjestö, joka vaikuttaa laillisen yritystoiminnan ja työn puolesta ympäri maata. Tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Jäseniä Rakennusliitossa on noin 85 000 ja liitolla on hieman yli 90 työntekijää, jotka työskentelevät keskustoimistossa Helsingissä ja aluetoimistoissa eri puolilla maata.

Haemme ALUETOIMITSIJAA

Eteläiselle toiminta-alueelle Uudenmaan aluetoimistoon

Edellytämme hakijalta talonrakennusalan työehtosopimuksen tuntemusta, kokemusta urakkatyöstä ja urakkahinnoittelusta. Myös kielitaito ja ATK-taidot ovat eduksi valintaan. Lisäksi edellytämme hakijalta valmiutta siirtyä työskentelemään myös toiselle toimistopaikkakunnalle.

Aluetoimitsijan tehtäviä ovat työpaikkakäynnit, luottamushenkilöiden valintojen varmistaminen ja koulutus sekä yhteydenpito heihin, jäsenhankinta, edunvalvonta-asioiden hoitaminen ja valmistelu sekä jäsentilaisuuksien järjestely.

Lisäksi nyt haettavalta henkilöltä edellytetään yhteydenpitoa talonrakennusalan urakkatyöntekijöihin, heidän kouluttamista ja käytännön urakkahintojen selvittämistä.

Työssä tarvitaan neuvottelu- ja ihmissuhdetaitoja sekä kykyä ryhmätyöskentelyyn. Toimitsijan tulee osata ilmaista itseään kirjallisesti ja suullisesti. Hänen on myös hallittava ammatillisen toiminnan edellyttämät sopimustoiminnan perusteet.

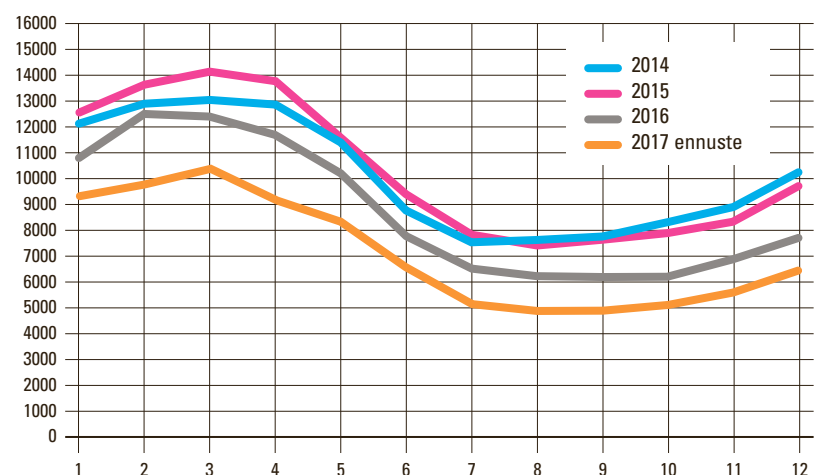
Rakennusliitolla on tarjottavanaan SAK-laisten ammattiliittojen tasoiset työsuhteen ehdot ja paljon palkitsevaa työtä alan ammattiliittotoiminnassa.

Hakemukset tulee toimittaa sähköisesti keskiviikkoon, 25.10.2017 mennessä osoitteeseen kaisa.karvinen@vival.fi

Tiedusteluihin Rakennusliitosta vastaavat toiminta-alueen päällikkö Vilppu Oikarinen, puh. 050 383 5453 tai henkilöstöpäällikkö Markus Ainasoja, puh. 0500 459 729.

Työttömyyspäivärahaa saaneet jäsenet

2014 – syyskuu 2017 & ennuste 10–12/2017

Perinteiseen Rakentajanaisten viikonloppuun pääsi paikalle parisenkymmentä aktiivista naista.

Rakentajanaisilla perinteinen viikonlopputapaaminen Helsingissä

Rakentajanaiset osallistuivat SAK:n Tulevaisuus tänään -tapahtumaan ja sunnuntaina omassa ohjelmassa kuultiin tasa-arvoasioita liippaavasta pro gradu -tutkielmasta.

Sara Putaansuu

Jo perinteeksi muodostunut rakentajanaisten viikonlopputapaaminen järjestettiin tällä kertaa Helsingissä. Tapaamiseen osallistui toistakymmentä luottamustehävässä toimivaa naista. Osanottajat toimivat muun muassa maalaus- ja talonrakennusalalla.

Lauantaina ohjelmassa oli osallistuminen SAK:n järjestämään *Tulevaisuus tänään* -tapahtumaan, joka pidettiin Katajanokalla, Marina Congress Centerissä. Paikalla oli arviolta lähes 500 kävijää. Tapahtumassa oli keskustelujoina 21 eri alojen asiantuntijaa ja päättäjää. Rakentajanaisten yhteinen suosikki oli lounaan jälkeinen *Työelämän ihmisoikeudet* -paneeli, jossa presidentti **Tarja Halonen** ja toimittaja **Riku Rantala** keskustelivat muun muassa säällisestä työstä sekä Rantalan yhdessä **Tuomas Milonoffin** kanssa perustamasta Startup Refugees -verkostosta, joka tukee turvapaikanhakijoita työllistymisessä ja yrittäjyydessä.

Lauantain ohjelma jatkui illallisella, jossa rakentajanaisia keskitti Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjunieniemi**. Illallisen jälkeen siirryttiin Helsingin Kaupunginteatteriin seuraamaan *Hansu ja Pirre – Mieleni minun tekevi* -komediaa, joka todettiin yhteen ääneen mainioksi.

Tasa-arvokokemuksia

Sunnuntaina ohjelma jatkui Helsingin Uudenmaan aluetoimistolla. Rakennusliiton jäsen, maalari **Susanna**

Lönberg oli kutsuttu esittelemään pro gradu -tutkielmansa vaiheita rakentajanaisille.

Tutkielma kulki työnimellä *Pro gradu -tutkielma naisten ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden kokemuksista tasa-arvosta ja sukupuolittuneista käytännöistä rakennus- ja maalausala-*lla. Lönberg kertoi idean graduunsa tulleen osittain hänen omista kokemuksistaan alalta, sekä siitä, kun hän luki Rakennusliiton teettämästä tasa-arvokyselystä, että 34 prosenttia kyselyyn vastanneista naisista oli kokenut joutuneensa epäasiallisen kohtelun kohteeksi. Lönberg lisäsi huomasi, että Suomessa ei tämänkaltaista tasa-arvotutkimusta rakennusalalta ole tehty.

Lönberg halusi selvittää naisten ja sukupuolivähemmistöjen kokemuksia tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta rakennus- ja maalausalailla. Pääteemoina tutkimuksessa ovat kokemukset omasta sukupuolesta perinteisesti maskuliinisella alalla, epäasiallinen ja epä-tasa-arvoinen kohtelu sekä selviytymiskeinot ja toimintamallit näihin liittyen.

Lönberg painotti, ettei halua tutkimuksellaan väittää, että naiset ovat uhreja. Tutkimuksen myötä tahtona on antaa ääni muuten näkymättömiksi jääville henkilöille ja heidän kokemuksilleen tarkastellen esimerkiksi sitä, millaista kieltä käytetään ja mitä normeja yhteiskunnassa on.

Lönberg kertoi haastatelleen tutkimukseensa 11 henkilöä Etelä-, Kaakkois- ja Länsi-Suomen sekä Pirkanmaan alueilta.

Tutkimus koettiin tärkeäksi kuulijoiden keskuudessa. Oltiin samaa mieltä siitä, että tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioita tulee käsitellä perehdytyksissä sekä koulutustilaisuuksissa. Työmaille kaivattiin selkeitä pelisääntöjä aiheesta.

Seuraavana vuonna Rakentajanaisten tilaisuus järjestetään taas SAK:n tilaisuuden yhteydessä 6.–7.10.2018.

Korkeakoulutusta konkretian pariin

Turkulainen maalari **Susanna Lönberg** opiskelee tällä hetkellä Åbo Akademiassa sukupuolentutkimusta.

– Olen töissä maalarina remonttifirmassa. Olemme pieni kolmen hengen porukka, joka toimii Turun seudulla. Pääosin teemme huoneistoremontteja, vähän myös ulkomaalauksia. Eli minä teen pohjatöitä, maalaustöitä ja tapetointia. Olen myös saanut kokeilla laatoitusta, Lönberg kertoo.

Monipuoliset työtehtävät ovat Lönbergin mukaan kiinnostavimpia.

– Jos on paljon kaikkea erilaisista samassa kohteessa, eli ylitasoituksesta maalaukseen ja tapetointiin, ja siihen vielä päälle portaiden maalaus ja pieniä asennuksia ja muuta pientä fiksausta.

Lönberg on liittynyt Rakennusliittoon vuonna 2010, kun hän kouluttautui pintakäsittelijäksi. Hän ei ole toiminut luottamustehtävissä eikä ole käynyt liiton järjestämässä koulutuksissa. Hän päätyi alalle kiertotietä.

– Olin suorittanut yliopistossa jo alemman korkeakoulututkinnon,

Maalari Susanna Lönberg valmisteleepro gradu -työtä tasa-arvosta rakennusalalla.

mutta tunsin, että haluan tehdä jotain konkreettisempaa. Oli sellainen olo, että ei oikein tiennyt mitä voisi tai osaisi tehdä – oli kai motivoitakin hieman hukassa, joten päätin hakea pintakäsittelijälinjalle saadakseni selkeän ammatin. Halusin tehdä käsillä, ja jotain, josta pystyisi heti näkemään työnsä tuloksen, Lönberg avaa.

Hän myös kertoo, että parasta rakennusalalla on työn tuloksen näkemisen lisäksi itsenäinen työskentely.

Lönberg kertoo, että hänen työnantajiltaan on löytynyt yllättävän hyvin joustoa esimerkiksi pidentettyjen viikonloppujen pitämiseen, jotta hän on päässyt tapaamaan kumppaniaan, kun on elänyt etäsuhteissa. ■

Työsuojelun tehoiskuilla kevyttä piiskaa työmaille

Etelä-Suomen Avin työsuojelutarkastajat tekivät elementtien purkua koskevan tehoiskun, jonka tulokset ovat surullista luettavaa.

Johanna Hellsten

Uudenmaan aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen työsuojelutarkastajat tekivät syyskuussa tehotarkastuksen yli 120 työmaalle Etelä-Suomessa. Tarkoituksena oli tarkistaa, kuinka elementtikeruun päällä työskentely, elementtien varastointi, elementtien asennus ja putoamissuojaussuunnitelmat on hoidettu.

Tuloksista ei voi sanoa muuta, kuin että ei hyvältä näytä. Tarkastajat antoivat 125 toimintaohjetta, 14 kehoitusta ja 5 väliaikaista käyttökieltoa. Avin rakennustiimin esimies, ylitarkastaja **Jari Nykänen** kertoo, että huonot tulokset eivät tulleet aivan yllätyksenä.

– Tähän asiaan keskittyvästä tehotarkastuksesta oli ollut puhetta jo pitkään. Olemme nähneet ongelman jo kauan sitten ja teollisuuden kanssa on keskusteltu moneen otteeseen. Asiat eivät olleet silti parantuneet. Tällaisella tarkastuksella oli jo vähän ”uhkailtu” ja nyt se päätettiin toteuttaa. Alun perin oli puhetta, että se olisi toteutettu valtakunnallisesti,

mutta nyt se onnistui vain Etelä-Suomessa, Jari Nykänen kertoo.

Vain yhdellä työmaalla putoamissuojaussuunnitelma

Tällaisista tehotarkastuksista kerrotaan yrityksille lähes aina etukäteen, joten yllätyksenä valvonta ei tule.

– Sen huomasi, että RT oli tiedottanut hyvin jäsenyrityksilleen tulevasta tarkastuksesta. Kaikilla työmailla oli yritetty hätäisesti tehdä joitakin parannuksia, ja sekin on parempi kuin ei mitään, Nykänen sanoo.

Yhteensä 14 tarkastajaa kiersi työmaita yhdessä Rakennusliiton työsuojelusihteeri **Tapio Jääskeläisen** ja RT:n asiamies **Juha Suvannon** kanssa.

– On hyvä asia, että yhteistyökumppanit ovat mukana näillä kierroksilla, Nykänen sanoo.

Kierroksella käytiin läpi sekä isoja että pienempiä työmaita.

Elementtipurkujen ongelmiin ei ollut pureuduttu kunnolla edes isompien yritysten työmailla. Käyttö-

Ylitarkastaja Jari Nykänen Etelä-Suomen Avista pitää elementtityön lainsäädäntöä ajantasaisena, mutta käytännössä työmailla on edelleenkin paljon toivomisen varaa.

kieltoja tuli niillekin. Ongelmana on muun muassa se, kuka hoitaa elementtikeruun putoamissuojauksen. Työmaat olettavat, että ne hoitaa kuljetusyritys. Kuljetusyritysten mukaan asian pitäisi olla työmaiden vastuulla.

– Asiaa pallotellaan urakoitsijoiden ja kuljetusliikkeiden välillä. Tasan yhdellä työmaalla oli tehtynä kunnollinen putoamissuojaussuun-

nitelma. Se oli Skanskan työmaa. Päätoteuttajat ovat yleisemminkin vähän parantaneet toimintatapojaan Nykänen paljastaa.

Armoton raportti

Tarkastajat laativat yhteisen raportin kierrokselta. Siinä on vastauksia 122 työmaasta.

Kuorman päällä työskentelyssä asiat olivat kunnossa 16 työmaalla.

Toimintaohje tai kehoitus annettiin 18 työmaalle. Väliaikaisia käyttökieltoja rapsahti 4 kappaletta.

Elementtien varastointi on alkanut sujua paremmin. Varastointi oli kunnossa 59 työmaalla. Toimintaohje tai kehoitus annettiin 20 tapauksessa, eikä yhtäkään väliaikaista käyttökieltoa tarvinnut kirjoittaa.

Elementtien asennuksen osalta asiat olivat kunnossa 36 työmaalla, toimintaohje tai kehoitus annettiin 16 työmaalla ja väliaikainen käyttökielto 1 työmaalla.

Putoamissuojasuunnitelma oli pääosin kunnossa 32 työmaalla, mutta 81 työmaalla se ei ollut asianmukainen.

Minkälaisia ongelmia suunnitelmassa oli? Raportista käy ilmi, että esimerkiksi elementtien asennusjärjestys ei ollut suunnitelman mukainen, elementtien asennussuunnitelmasta puuttui asennusaikainen putoamissuojaus, eikä turvavaljaiden kiinnitystä ja kiinnitystapaa ollut suunniteltu monellakaan työmaalla.

– Lainsäädäntö on jo asiassa kohdallaan, eikä sitä ole tarpeita näiltä osin kehittää. Se mihin kiinnittäisiin huomiota, on elementtien yleisempi suunnittelu. Elementit ovat nykyään hyvin monimuotoisia, joten niiden käsittely on hyvin hankalaa. Suunnittelijoiden ja rakennuttajien pitäisi ehkä mennä itseensä tässä asiassa. Onko elementtirunko aina paras ratkaisu monimutkaisempiin rakennuksiin? Nykänen miettii.

Syksyllä syynissä harmaa talous

Tehotarkastukset eivät jää pelkkiin elementteihin. Nykäsen mukaan Avi on tehnyt ja tekee syksyn mittaan lisää tehotarkastuksia yhdessä veroviranomaisten, Eläketurvakeskuksen sekä talousrikos- ja ulkomaalaispoliisin kanssa harmaan talouden kitkemiseksi rakennustyömailta.

– Teimme hiljattain yhdelle todella isolla pääkaupunkiseudun rakennustyömaalle tällaisen tarkastuksen. En voi paljastaa työmaata, koska tietojen käsittely on vielä kesken. Uudet toimenpiteet kuten veronumero ja urakkasummien ja työntekijöiden ilmoittaminen ovat kuitenkin jo selvästi alkaneet purra. Eli suuria ongelmia ei ole, Nykänen kertoo.

Viime vuonna rakennuspuolen tarkastajienkin on pitänyt alkaa ottaa tarkastuksilla paremmin esiin työn psyykinen kuormitus. Se ei ole käynyt kovin helposti.

– Sitä on todella hankalaa lähteä selvittämään erityisesti pienillä työmailla, Yritystarkastuspuolella se on tietysti helpompaa. Otamme hyviä vinkkejä vastaan, kuinka tähän voitaisiin pureutua.

Resurssipulaa ja muutoksia

Tällä hetkellä rakennuspuolen tarkastuksia tekee 18 työntekijää. Se on liian vähän.

– Meillä on resurssivajetta kun ihmisiä on jäänyt eläkkeelle. Panimme kahden tarkastajan rekrytoinnin käyntiin, mutta hakemuksia tuli todella vähän. Meidän on vaikea olla kilpailukykyisiä yritysten kanssa.

Kumpaankin virkaan tuli tasan yksi varteenotettava hakemus, Nykänen huokaa.

Yksi henkilö pystyy tekemään vuodessa jopa 150 tarkastusta. Se tarkoittaa melkein yhtä työmaata per päivä. Monella rakennuspuolen tarkastajalla on kuitenkin muitakin velvoitteita kuin työmailla käynti. Mo-

ni vastaa muun ohella myös valtakunnalliseen päivystyspuhelimeen.

– Tällaisessa tilanteessa tarkastaja pystyy tekemään noin 100 tarkastusta vuodessa.

Päivystyspuhelimeen tulee edelleen huomattavan paljon puheluita koskien asbestia. Lisäksi erityisesti rakennusalalla niin sanottuja ilmian-

toja tulee runsaasti.

– Näitä ”miehiä katolla ilman valjaita” -puheluita tulee paljon. Resurssipulamme näkyy siinä, että kun aikoinaan tarkastaja pystyi lähemään paikan päälle katsomaan saman tien, voi se jäädä nykyään seuraavaan päivään ja tilanne on jo ohi, Nykänen pahoittelee. ■

Isoillakin työmailla villiä menoa

Asianmukaisella suunnittelulla, ohjeistuksella ja valvonnalla vältettäisiin monta tapaturmaa.

ERÄÄLLÄ Pohjois-Suomessa sijaitsevalla ison rakennusliikkeen kerrostalotyömaalla sattui kuolemaan johtanut tapaturma suurmuotittöissä. Suurmuotti kaatui työntekijän päälle. Käräjäoikeus tuomitsi työmaan työnjohtajan kuolemantuottamuksesta sekä työturvallisuusrikoksesta ja työmaan työpäällikön työturvallisuusrikoksesta. Juttu on viireillä hovioikeudessa työpäällikön hylätyn kuolemantuottamussyytteen osalta.

Tapautumassa oli ollut meneillään pohjakerroksen välisenien valuu ulkoseinien elementtiasennuksia varten. Välisenien valuu tehdään siten, että 2 suurmuotia asetetaan vastakkain ja näiden muottien väliin valetaan betonia.

Yrityksellä oli käytössään tekotapa, jossa pohjalaattaa ei valeda ennen väliseinävaluja, vaan muotit tuetaan yrityksessä itse kehitettyjen kannatinrautojen avulla tukimuurin päälle ”ilmaan”. Tässä tapauksessa muotti oli 7,5 metriä pitkä, ja se painoi yli 2 500 kiloa. Se oli kyseiseen kohtaan liian pitkä. Muotti meni perusmuurin toisesta päästä yli 3,5 metrin matkalla, eikä kyseisessä kohdassa suurmuotin alla ollut mitään kannattavaa tukirakennetta.

– Työn suunnittelussa, ohjeistuksessa ja valvonnassa oli useita puutteita. Voisi melkein sanoa, että työnantaja ei ollut suunnitellut kyseistä työvaihetta mitenkään. Työn suunnittelu oli jätetty lähes yksinomaan työntekijöiden vastuulle sillä perusteella, että he ovat kokeneita ammattilaisia ja työvaihetta oli tehty jo vuosikautia samalla tavalla työntekijävetoisesti, asiaa oikeudessa ajanut juristi **Katja Syrjänen** Rakennusliitosta kertoo.

Syrjäsen mukaan vastuuta työn suunnittelusta ja työturvallisuudesta ei voi koskaan jättää työntekijöille. Jos kyseisen työn suunnitteluun ei löydy yrityksestä osaajia, osaaminen pitää hankkia ulkopuolelta.

Onnettomien sattumien summa

Yrityksellä oli periaatteen tasolla kaikki määräysten mukaiset suunnitelmat olemassa, mutta ne eivät sisällöllisesti täyttäneet muotittöiden turvallisuusmääräyksiä ottaen erityisesti huomioon, että työvaiheessa käytettiin yrityksen itsensä kehittelemiä kannatinrautoja.

Tapauksessa meni monta asiaa onnettomasti pieleen suunnittelu-

puutteiden ja ohjeistuksen puuttumisen lisäksi. Yksi työnjohtaja oli siirretty työmaalta toiselle, työvaiheen aloituspalaveria ei ollut ehditty pitää, paremmin työvaiheeseen sopiva suurmuotti oli varattuna muualla ja suurmuotti kaatui juuri sellaisella hetkellä, jolloin työntekijä oli pahimmassa kohdassa suurmuotin alla. Lisäksi vastaava työnjohtaja jätti puuttumatta työn toteutustapaan, vaikka sen riskialttius oli nähtävissä työnjohtajan itsensä tapaturmapäivän aamuna ottamasta valokuvasta.

– Vuonna 2010 tapahtui saman yrityksen ja saman työnjohtajan työmaalla vakava tapaturma suurmuotien varastoinnissa, kun suurmuot-

ti pääsi kaatumaan. Tapaturman jälkeen ohjeita ja suunnitelmia muutettiin ainoastaan varastoinnin osalta. Miksi tässä yhteydessä ei tarkasteltu muotittöiden asianmukaisuutta kokonaisuudessaan? Syrjänen kysyy.

– Pitäisi aina katsoa työtä kokonaisuutena, eikä täydentää suunnittelua tapaturma kerrallaan vain yksittäisen työvaiheen osalta. Tämän uusimman, vuonna 2015 tapahtuneen tapaturman jälkeen kannatinrautojen käyttö yrityksen työmailla kiellettiin kokonaan. Jos asiaan olisi kiinnitetty huomiota jo aiemmin, työntekijän kuolemaan johtanut tapaturma olisi voitu välttää, Syrjänen jatkaa. ■

TYÖMAA HELSINGISSÄ?

NYT - 15% ALENNUSTA MAJOITUKSESTA SEKÄ ILMAINEN SAUNA!

Helsingin Katajanokalla sijaitseva Eurohostel tarjoaa rakennusalan ammattilaisille työmatkamajoituksesta -15% alennuksen sekä ilmaisen aamu- ja iltasaunan.

Etu on voimassa kun varaat vähintään kolmen peräkkäisen yön majoituksen. Kaikissa huoneissa on liinavaatteet sekä pyyheliina. Käytössäsi tietysti myös ilmainen WiFi!

Majoituksen normaalihinnat alk. 19,20 €/yö/hlö (sis. ALV).

VARAA NYT! SOITA 09 622 0470 tai lähetä sähköpostia: eurohostel@eurohostel.fi

Eurohostel
www.eurohostel.fi

Opettajat ja oppilaat työmaalla. Kuvassa Jussi Länsitalo (vas.), Mikko Kempainen, Topi Ulmala ja Kim Ulkuniemi.

Asfalttiaseman hoitajille riittää töitä

Koneasemanhoitajaksi pääsee myös ilman asfalttialan työkokemusta.

Lauri Haikola

Kun tie johtaa soramontulle ja sieltä leijaillee pien haju, voi helposti päätellä saapuvansa asfalttiasemalle. Myös asfalttitehtaiksi kutsutuilta koneasemilta kuorma-autot kuljettavat tonneittain massaa levitysryhmille. Työmaita voi olla käynnissä puolenkymmentä ja autoja kierrossa jopa 20.

Aikaisemmin asemat olivat hyvin pitkälti käsikäyttöisiä, nykyään lähes kaikkea ohjataan ATK-laitteiden kautta. Koneasemanhoitajien vastuulla on valmistaa massaa ja suunnitella missä järjestyksessä erilaisia massalaatuja tehdään, jotta työryhmille riittää levitettävää. Työ on hyvin monipuolista.

Paljon hakijoita täsmäkoulutukseen

Nykyään koneasemanhoitajia koulutetaan myös ilman asfalttialan työkokemusta. Kotimainen Amomatic on Pohjoismaiden suurin asfalttiasemien valmistaja. Vuonna 2013 yritys aloitti yhteistyön Salon Seudun Ammattioppilai-

toksen kanssa. Tavoitteenaan kouluttaa ammattitaitoisia operaattoreita. Oppisopimuskoulutus kestää 3 vuotta. Pääsin tutustumaan koulutukseen Amomaticin Jussi Länsitalon ja Salon seudun Ammattiopiston opettajan **Mikko Kempaisen** opastuksella.

Miten opinnot rakentuvat? Koulutuksen jälkeen oppilas kykenee itsenäiseen työskentelyyn asfalttiaseman valmistustehtävissä ja aseman erilaisissa huoltotöissä. Talvikaudet opiskelijat osallistuvat Amomaticin tuotantoon Paimiossa, missä heidät perehdytetään asemien rakenteeseen ja huoltotöihin. Kesäisin opiskelijat sijoittuvat eri yritysten työkohteisiin, missä he osallistuvat asfalttiaseman tuotantoon.

Ammattiopiston tehtäväksi jää kouluttaa maanrakennusalan ammattitutkinnon asfalttiosio, yhteiset aineet ja alalle vaadittavat korttikoulutukset. Amomatic keskittyy aseman toiminnan periaatteisiin ja tarkemmin itse prosessiin omissa teoriaopinnoissaan.

– Millään oppilaitoksella ei olisi edellytyksiä järjestää vastaavaa koulutuskokonaisuutta, Mikko Kempainen summaa.

Miten valmistuneet on työllistyneet? Vuosittain arvioidaan montako koulutettavaa voidaan ottaa seuraavana vuonna. Lähtökohtana on, että yritykset sitoutuvat etukäteen ottamaan opiskelijat töihin. Koulutukseen on osallistunut 16 henkilöä ja kaikki valmistuneet ovat työllistyneet.

Tällä hetkellä koulun penkillä on 8 oppilasta ja tammikuussa otetaan 4 lisää, mikäli sopivia hakijoita löytyy. Ylimääräisiä ei lähtökohtaisesti kouluteta, vaan tarpeen mukaan laitetaan uusi haku käyntiin. Toistaiseksi joka vuosi on kurssi käynnistynyt. Parhaillaan hakijoita on ollut noin 80.

Ensimmäinen nainen koneasemanhoitajana

Vierailimme NCC:n tuliterällä asfalttitehtaalla Espoon Ämmänsuolla. Koneen äärestä löytyy 2 2015 val-

mistunutta koneasemanhoitajaa. **Topi Ulmala** on jo toisen polven koneasemanhoitaja. Miten olet alalle sopeutunut?

– Hyvin, kahden kesän jälkeen on tuntunut kivalle. Kesälomia ei saa olla ikävä ja siihenkin on jo tottunut, kun olin aikanaan levitysryhmässä töissä. Silloiset pomot ehdottivat, että lähtisin mukaan koulutukseen, eikä ole kaduttanut, Ulmala sanoo.

Kim Ulkuniemi on jäänyt valmistumisensa jälkeen töihin Amomaticille ja työskentelee Topin kanssa samalla asemalla koneasemamiehenä. Molemmilla on jo kokemusta useammista eri asemista. Onko asemissa paljon eroja. Löytyy niitä. Koneasemia valmistaa useampi eri toimija ja niissä kaikissa on hieman eri sielunmaailma. Lähtökohtaisesti ATK-ohjelmisto toimii samalla periaatteella. Kuukaudessa pääsee jo aika hyvin perille kokonaisuudesta.

Asfalttiala on hyvin miehinen ala ja naisia löytyy pääasiassa liikenteenohjauksesta, muutamia levitysryhmissä työskentelevää naista lukuun

ottamatta. Tietävästi alalta ei löydy yhtään naista koneasemanhoitajana, kunnes **Maria Sulander** aloitti operaattorikoulutuksen Amomaticilla tammikuussa ja työskennellyt viime kesän Lemminkäisen koneasemilla. Mikä sai lähtemään alalle?

– Huomasin, että kaveri oli linkannut haun Facebook-seinälleen. Olin jo hetken miettinyt mitähän sitä haluaisi tehdä isona ja päätin laittaa hakupaperit. Ensimmäiset pari kuukautta meni ihan pihalla, mutta sitten lähti selkeytymään. Onneksi ei ole ollut mitään negatiivisia yllätyksiä, Sulander kertoo.

Miten olet sopeutunut työhön?

– Aikaisemmin en ollut nähnyt massan valmistusta. Komponentit olivat kyllä tuttuja. Aikaisemmalta koulutukseltani olen automaalarina ja opiskellut myös korikorjaaja-puolta, kunnes työllistyin Laakkoselle. Aikaisemmin opituista hitsaustaidoista ynnä muusta sellaisesta on apua alalla. Olen myös työskennellyt kartonki- ja vaneritehtaalla, missä sain kokemusta prosessinohjaustyöstä. Työajati ei minua haittaa, kun olen koko ikäni tehnyt vuorotyötä ja reisaaminenkin on tuttua ennestään. Sen olen oppinut kesän aikana, että mikään ei ole varmaa näissä töissä, äänekoskelainen Maria Sulander naurahtaa. ■

Koneasemanhoitaja Maria Sulanderin työpiste.

Tasot, kaadot ja putkityöt kuntoon

Tehokas tasolaser LL300N

hinta 1250 € (alv 0%)

- Kallistukset yhteen tai kahteen suuntaan kauko-ohjaimella
- Takuu 5 v. Pudotuksen kestävä runkorakenne
- Paketissa: vastaanotin, kauko-ohjain, jalusta, 5 m latta

Kompakti putkilaser DG613

hinta 3000 € (alv 0%)

- Erittäin kirkas tehosäde
- Takuu 5v.

Sama numeronäyttö lähettimessä ja kauko-ohjaimessa

SYYSSTARJOUS:

Molemmat yhteensä

3500 €

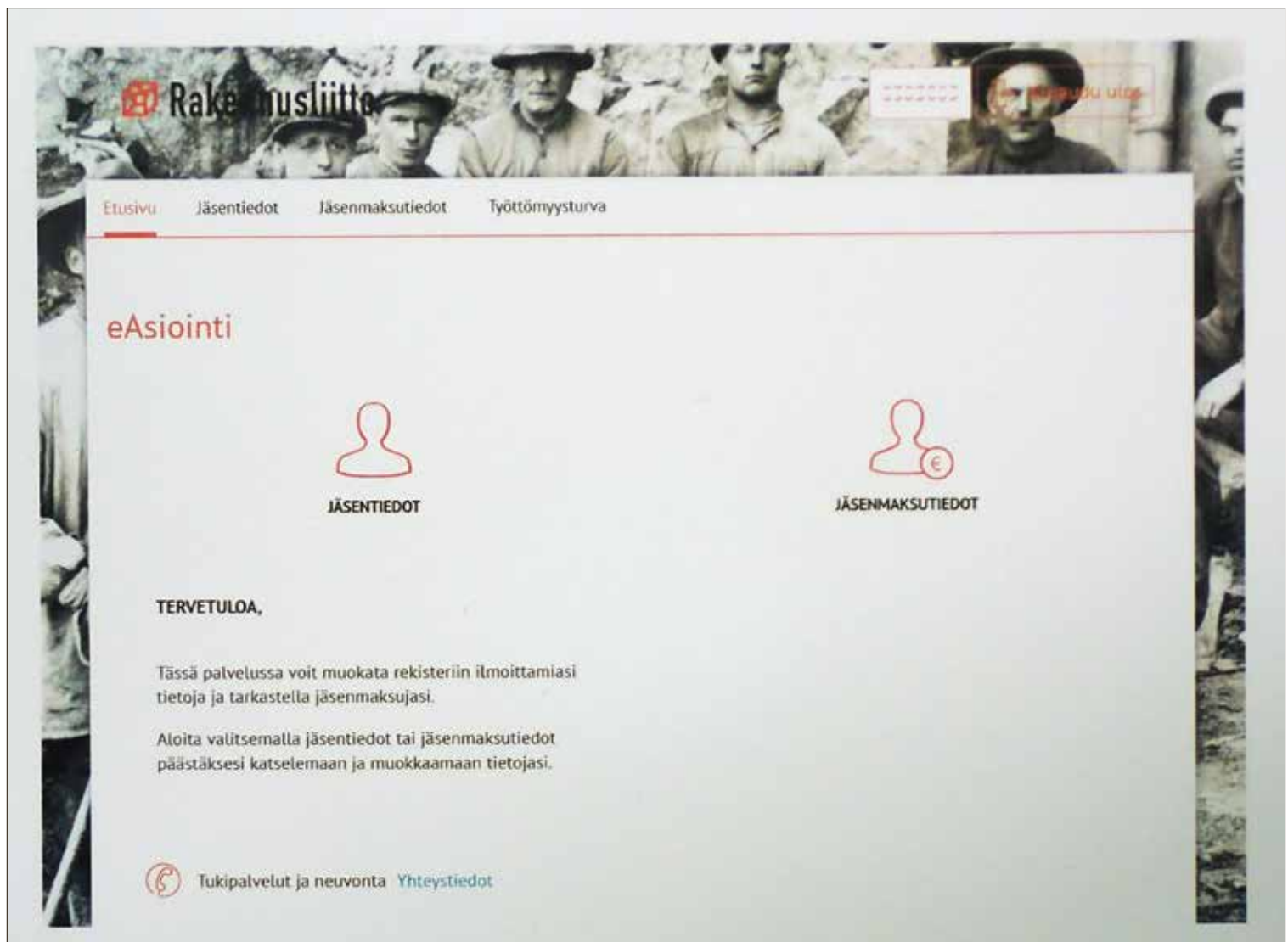
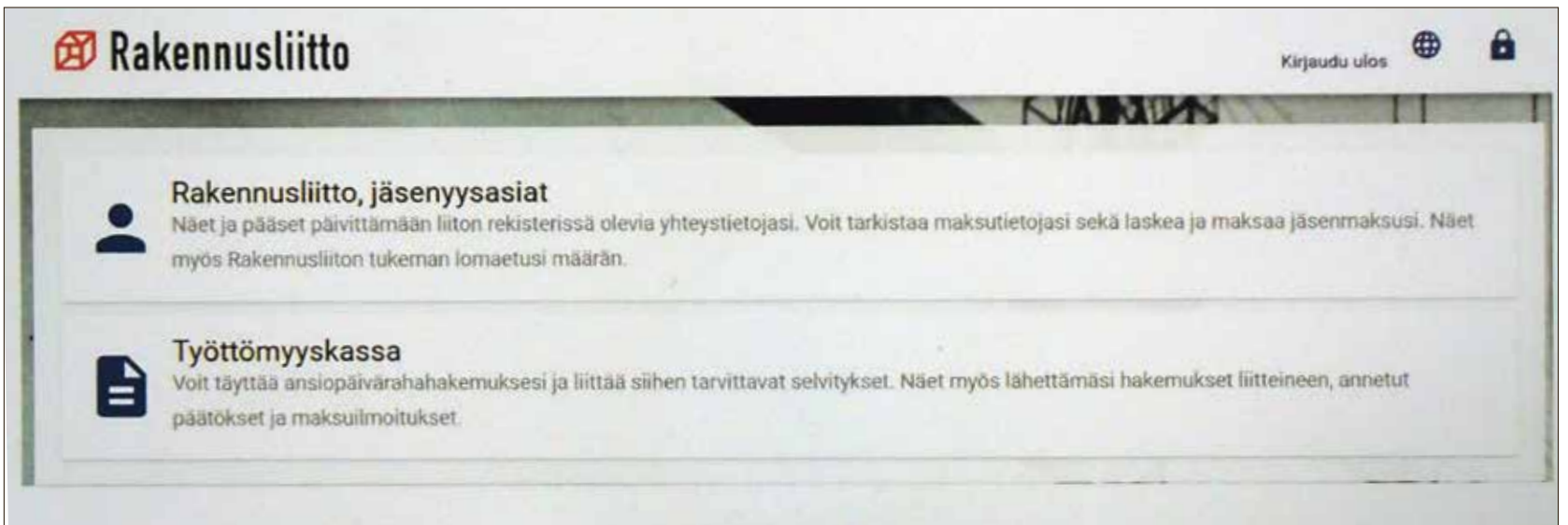
Alv 0 %. Tarjous on voimassa lokakuun 2017 loppuun.

Laitteet, huolto, tuki, koulutus
Kaikki yhdestä paikasta

GEOTRIM

Puh. 0207 510 600
www.geotrim.fi

Verkkokauppa:
shop.geotrim.fi

eAsiointi uudistuu

Rakennusliiton ja Rakennuskassan sähköinen asiointikanava, eAsiointi, uudistuu lokakuun aikana.

Sähköiset palvelut ovat yhä tärkeämpiä ja niiden käytettävyydel-
tä odotetaan enemmän kuin vielä muutama vuosi sitten. Rakennusliitossa ja Rakennuskassassa on tiedostettu nykyisen eAsiointin kehitystarpeet ja yhdessä palveluntarjoajamme kanssa olemmekin ryhtyneet toteuttamaan uudistuksia.

eAsiointi on rakennettu kokonaan uudelleen; ensimmäisenä näkyvä muutos on päivitetty käyttöliittymä ja visuaalinen ilme. Muutosten myötä palvelun käytettävyys on lisääntynyt.

Moderni ilme ja toiminnallisuudet

eAsiointin uusi versio on suunniteltu toimimaan erilaisilla laitteilla, ja käyttöliittymä osaa tunnistaa, millä laitteella ja ruudun koolla sitä käytetään.

Uudistetun eAsiointin toimintoja tullaan tulevaisuudessakin kehittämään. Pyrkimys on tarjota jäsenistölle mahdollisimman hyödyllinen alusta asiointiin Rakennusliiton ja -kassan kanssa.

Parempaa palvelua

Sähköinen asiointi on nyt entistä kätevämpää, sillä asiointi onnistuu paitsi tietokoneilla myös mobiililaitteilla ja tableteilla. Käyttöliittymä on alusta alkaen suunniteltu sellaiseksi, että se palvelee kaikkia käyttäjiä laitteesta tai selaimesta riippumatta. Asiointipalvelu esimerkiksi skaalautuu ruudun koon mukaan niin, että ruudun koko ei vaikuta palvelun käyttöön.

Uudistuksen jälkeen kaikki sähköinen asiointi onnistuu vaikkapa mökin laiturilta käsin kännykällä.

Uusi asiointipalvelu ohjaa ja neuvoa käyttäjää aiempaa tarkemmin täyttämään päivärahahakemuksen oikein ja huomioi, mitä liitteitä hakemukseen on toimitettava. Hakemus on entistä helpompi tehdä ja lähettää.

Sähköisen asioinnin hyödyt

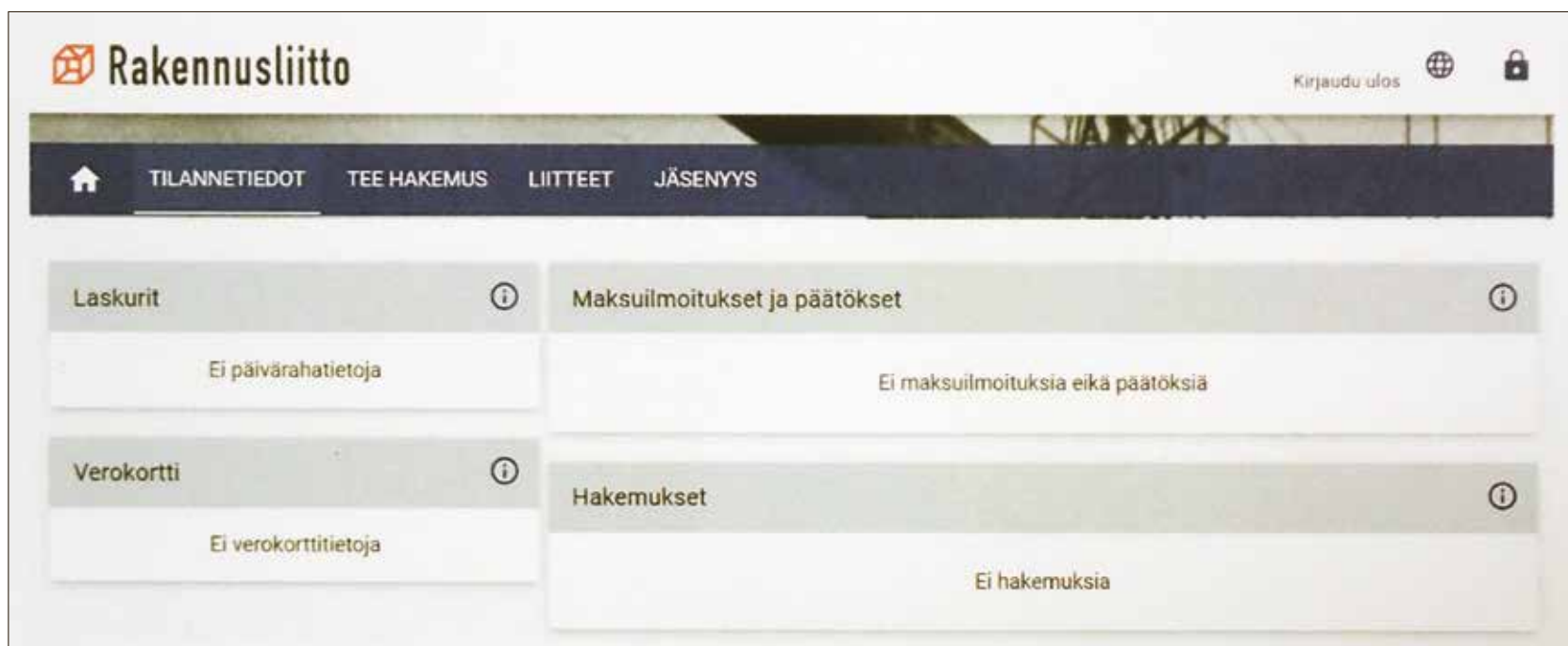
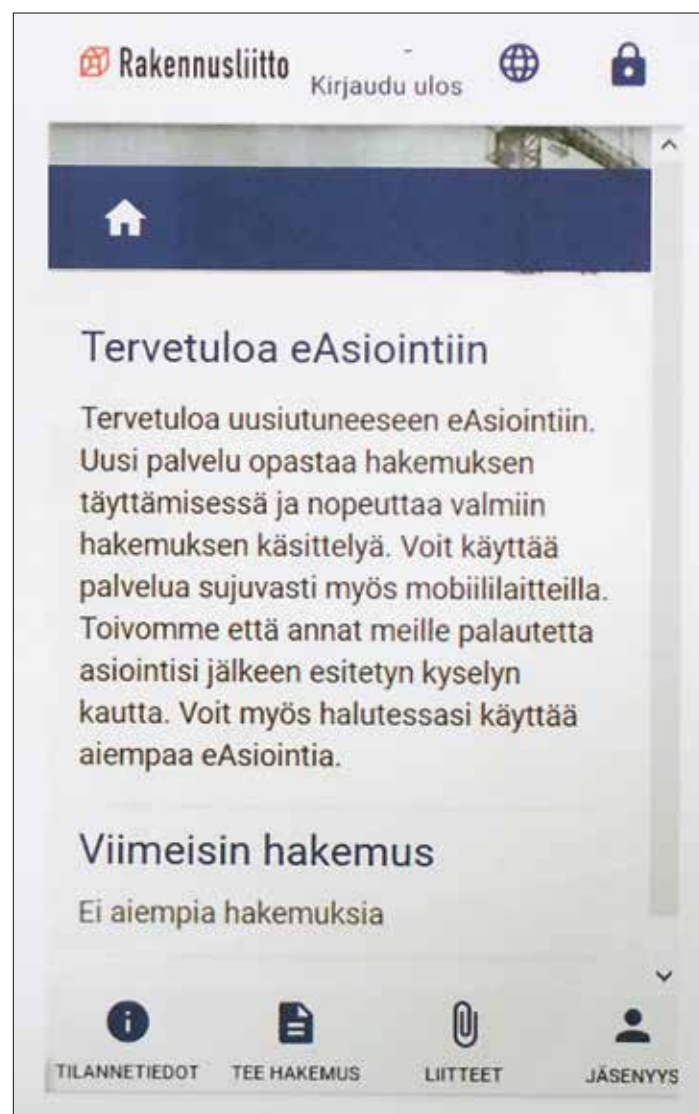
Käyttäjänä pystyt tarkastamaan jäsentietojesi ajanmukaisuuden sekä tarvittaessa päivittämään tietojasi. eAsioinnin kautta pystyt tarkastamaan jäsenmaksutietosi ja myös maksamaan avoimet jäsenmaksusi.

Kassan puolelta pystyt tarkastamaan hakemuksesi tilanteen, luomaan uuden päivärahahakemuksen sekä toimittamaan hakemuksen liitteitä kätevästi vaikkapa tabletiltasi.

Postilain muutoksen myötä postia ei enää jaeta tiistaisin. Postin kulun muuttuessa yhä hitaammaksi ja epävarmemmaksi, on eAsiointi paras tapa varmistaa hakemusten tai muiden asiakirjojen saapuminen ripeästi työttömyyskassaan tai liittoon.

Kirjautuminen eAsiointiin

Kirjautuminen uuteen palveluun tapahtuu samoilla tunnuksilla (liiton jäsennumero) ja salasananalla, joilla olet kirjautunut vanhaan asiointipalveluun. Uuteen palveluun ei voi enää kirjautua pankkitunnuksilla, sillä EU:n tietosuojadirektiivi tulee poistamaan nykyiset pankkitunnukset kaikista palveluista. Mikäli et ole vielä rekisteröitynyt käyttäjäksi, onnistuu se Rekisteröidy -painikkeen kautta. Rekisteröityminen edellyttää sitä, että sinulla on toimiva sähköpostiosoite. **Mikäli käytät eAsiointia yhteiskäyttökoneelta, muistathan aina käytön päätteksi kirjautua ulos.** ■

eAsiointi on rakennettu kokonaan uudelleen. Muutosten myötä palvelun käytettävyys on lisääntynyt.

HARKKOJA joka lähtöön

Kevytsoraa on totuttu käyttämään sellaisenaan esimerkiksi infrarakentamisessa, mutta sora on myös Leca-harkkojen keskeinen raaka-aine.

Eeva Vänskä

Leca Finland Oy on osa Saint-Gobain-konsernia, joka toimii ympäri maailmaa. Leca-harkkotehtaan tuotanto menee pääasiassa kotimaan markkinoille, jonkun verran hormiharkkoja viedään naapurimaahan Viroon.

Tehdaspäällikkö **Hanna-Leena Heikkilä** kertoo, että harkko on laadukas lähituote, jonka raaka-aineet tuodaan Etelä-Suomen alueelta.

– Harkot tehdään Leca-kevytsorasta, sementistä, hiekasta ja vedestä. Yli puolet raaka-ainemassasta on kevytsoraa. Eniten käytämme isoraakeista soraa.

Harkot ovat kevyitä, edullisia ja kestäviä tuotteita. Niiden työstettävyyden on yksi suurimmista eduista. Harkkorakentaminen onnistuu yksin tai nopeammin porukalla, jolloin muurarin ei tarvitse käydä välissä tekemässä laastia.

Elevaattori ja kuoppa

Oitissa on kaksi tuotantolinjaa, lecalaiset puhuvat uudesta ja vanhasta tehtaasta. Uusi linja valmistui vuonna 2008, alkuperäinen vanha vuonna 1972. Jutuntekohetkellä käynnissä oli uusi tehdas, tuotannossa reikäuraharkkoja ja väliseinä-harkkoja.

Tehtaalla työskentelee yhteensä 10 henkilöä, 7 työntekijää tuotannossa ja 3 toimihenkilöä. Pääasiassa työskennellään arkisin päivävuorossa kello 7–15 ja pyritetään yhtä tehdaslinjaa kerrallaan.

– Suurin sesonkimme ajoittuu huhti–toukokuulle. Silloin toimimme 2 vuorossa, Heikkilä sanoo.

Miten harkkoja käytännössä tehdään?

– Sora ja hiekka kuljetetaan maastaskuihin, josta aines nostetaan elevaattoreilla siiloihin. Kuljetin siirtää ainekset kuoppavaunuun, joka siirtää massan sekoittajaan. Sementti tulee siilosta pulverina mukaan sekoittajaan, ja sekaan lisätään vettä.

Riippuu sekoitteesta, millainen

harkosta tulee. Onko hiekka ollut märkää vai ei, miten massa putoaa ja asettuu harkkokoneessa, miten täryttäminen vaikuttaa harkon muotoutumiseen.

Sekoittaja on iso mylly, jossa pyörii 4,5 kuutiota massaa. Ristikosuojan lävitse näkyy myllerrys, kun ruskeanharmaa seos pyörii.

Jonkun verran pölyä leijuu ilmassa, mutta ei paljon. Ilmavasaran hulahdukset rytmittävät muita tehtaan ääniä. Kun aines on hyvin sekoitettu, se siirretään harkkokoneelle.

– Siihen on asennettu kulloiseenkin käyttötarkoitukseen sopiva muotti. Nyt on tulossa RUH-200-harkkoja. Muotissa on 12 kappaletta suoria harkkoja.

Massa täytetään tiiviiksi. Kun harkot ovat muotoutuneet, ne siirretään aluslaudan päälle. Tarkkailemme valvomon ikkunasta, miten muotti täyttyy, tärisee ja tyhjenee. Muottikoneen vieressä meteli on melkoinen, kuulosuojaimet tulevat tarpeeseen.

Millaista vaihtelua valmiissa harkoissa voi tai saa olla?

– Harkon pitää tietysti pysyä kassassa ja siinä pitää olla selvät lohkeilemattomat särmit. Harkon pitää pysyä mitoissa. Tärkeintä on kuitenkin tiheys, koska se linkittyy harkon peruslujuuteen. Harkon tärkein ominaisuus on se, että se kantaa ylempänä olevat seinät.

Periaate menee pääpiirteissään niin, että mitä tiheämpi ja painavampi harkko, sen enemmän lujuutta.

Muotit ja piikkivaunu

Miten kauan yhtä tuotetta valmistetaan kerrallaan?

– Pyrimme siihen, että yhtä tuotetta tulisi linjalla vähintään viikon verran kerralla. Jokainen muotin vaihto vie aikaa, joten päivä on minimi yhden tuotteen tekemiseen, Heikkilä sanoo.

Toisaalta esimerkiksi kulma-

Valmiit väliseinä-harkot siirtyvät kohti pakkausta. Leca-harkkotehtaalla Oitissa työskentelee vähintään 2 henkilöä vuorossa, yleensä 3.

Tehdaspäällikkö Hanna-Leena Heikkilä sanoo, että tehtaan toiminnassa ammattitaitoiset työntekijät ovat tärkeimmällä sijalla. Taustalla Leca Finland -yhtiön Oitin pisteen uudempi tehdaslaitos.

harkkoja menee sen verran vähän, että voi olla välttämätöntä vaihtaa muottia usean kerran päivässä. Lopulta kaikki riippuu tilauksista.

Valvomossa on vuorossa hämeenlinalainen konemies **Sami**

Sinkkonen. Hän pyörittää Masamerkkisiä laitteita ja ohjelmia, jotka on räätälöity harkkotehtaan tarpeisiin. Sinkkonen tuntee tehtaan toiminnan kuin omat taskunsa 20 vuoden kokemuksella.

– Pidän valvomossa työskente-lystä, se on sellaista tasaista teke- mistä, mutta samalla on suuri vas- tuu tuotannosta. Kyllä tämä tark- kuutta ja keskittymistä vaatii.

Harkkoaihiot siirretään kuivaa- moon piikkivaunulla torniksi, ja nii- tä kuivataan noin 3 vuorokautta.

– Meillä ei ole mitään varsinais- ta uunia, mutta lämpöä on noin 25 astetta, jotta sementti reagoi ja har- kot kovettuvat, Hanna-Leena Heik- kilä kuvaa.

Samainen piikkivaunu hakee kuivuneet harkkolaudat pois kuivaa- mosta. Harkot siirretään lavalle, pa- kataan ja siirretään varastoon.

Tehdashallin ulkopuolella riihi- mäkeläinen **Mikko Taskinen** ajaa pyöräkuormaajaa. Hän kertoo, et- tä on yleensä valvomossa, mutta tä- nään ulosajossa.

– Pidän erityisesti valvomohom- mista haastavuuden takia.

Tuotteet ja tulevaisuus?

Valikoimassa on useita erityyppiä perusharkkoja, joista suosituin on RUH-200. Heikkilä luonnehtii, että perusharkot ovat suoria, urallisia ja osassa on reiät keveyttä lisäämään. Ponttien avulla harkot loksahavat toisiinsa, melkein kuin legot.

Perusharkkoja käytetään pien- talojen perustuksissa ja esimerkiksi hallien rakentamisessa. Mutta perus- harkkoa voi käyttää oikeastaan mi- hin vain. Eristeharkoista tehdään ko- konaisia taloja, yhdellä muurausker- ralla rappausta vaille valmista ulko- seinää.

Kellareissa käytetään sekä perus- harkkoja että eristeharkkoja: perus- harkkoja maanpinnan alapuolelle ja eristeharkkoja yläpuolella ja pari kerrosta maanpinnan alapuolella. Pilariharkoilla tehdään kevyempien rakennusten tai vaikka terassien per- rustuksia.

– Uskon, että kevytsoraharkkoissa on potentiaalia myös tulevaisuudes- sa ja mahdollisesti muihinkin käyt- tötarkoituksiin. Uskon, että keksim- me jotain uutta, Heikkilä sanoo.

Muita harkkotyyppejä ovat vä- liseinääharkot, hormiharkot, antura- harkot, katelaatat, pilariharkot sekä valuharkot. Viimeksi mainitut ovat kuin muotteja, joiden reikiin betoni valetaan rakennettaessa, sopii muun muassa kantaviin muureihin. Kaik- kiaan tehtaassa valmistuu viitisen- kymmentä erilaista harkkoa.

Muotit ovat kallis investointi. Kun uusia tuotteita ideoidaan, tuote mietitään loppuun asti, ennen muo- tin tilausta.

– Voisi ehkä jopa sanoa, että muottien hinnat hidastavat tuoteke- hitystä. Hinnat vaihtelevat 10 000– 30 000 euron välillä kappale.

Tehdaspäällikkö toivoo uusia tuotteita ja uutta toimintaa Oittiin- kin. Esimerkki uudehkosta tuot- teesta on väliseinääharkko: sillä ei ole pakkaskestovaatimusta koska sitä käytetään sisäseinien rakenta- miseen. Sisätoitähän tehdään ym- päri vuoden. Muiden harkkojen me- nekki ajoittuu sulan maan aikaan.

– Nojaamme pitkälti harkkora- kentamisen perinteisiin, mutta pie-

Sami Sinkkosella on 20 vuoden kokemus harkkojen teosta.

Mikko Taskinen pitää valvomotyöstä sen rauhallisuu- den takia.

neen ravisteluunkin olisi varaa, jol- loin olisimme valmiimpia tulevai- suuden muuttuvaan toimintaympä- ristöön.

Heikkilä arvioi, että tällä hetkel- lä muutosta on ilmassa niin markki- noilla kuin yrityksissä. Samaan ai- kaan tulevaisuuteen näkeminen me- nee koko ajan haastavammaksi.

– Uskon, että lähitulevaisuu- dessa säilyy pieni positiivinen vire, mutta isosta kuvasta on vaikea sanoa sen enempää.

Harkkotehtaalta saa harkkojen lisäksi palkkeja, joilla päästään sei- nissä ovien ja ikkunoiden yli sekä hormiharkkoja täydentämään lisä- varusteita, joilla syntyy kokonainen takkakokonaisuus, Leca-hormi.

Turvaa ja terveyttä

Leca Finlandilla turvallisuus ote- taan vakavasti. Vierailuhetkellä Oi- tissa oli selvitty 1 483 päivää ilman sairaslomaan johtanutta tapaturmaa.

– Tavoitteemme on nolla tapatur- maa. Kirjaamme aina vaaranpaikat, ja parannamme turvallisuutta, Heik- kilä sanoo.

Harkkotehtaalla käydään myös niin sanotut SMAT-keskustelut vä- hintään kaksi kertaa vuodessa jo- kaisen työntekijän kanssa.

– Silloin käydään läpi, mitä ola- laan tekemässä ja miten turvallisuut- ta voidaan parantaa.

Onko jotain erityisiä kohtia, joi- hin olette kiinnittäneet huomiota?

– Raaka-aineiden sekoittamises- sa syntyy pölyä, jolta tulee suojau- tua, ja muutenkin suojaimia käyte- tään. Loppusivousten aikana sekoit- taja puhdistetaan paineilmataltal- la, ja se on käsille kuluttavaa. Tässä kohtaa suosimme esimerkiksi työn- kiertoa.

Tänä vuonna turvallisuustyön ala- la ovat erityisesti sisäinen liikenne tehtaassa sekä työn ergonomia.

Yksi harkko painaa 12–30 kiloa. Jokaisen työntekijän on joskus nos-

tettava harkkoja. On tärkeää tietää, miten voi nostaa paremmin, tässä on saatu apua työfysioterapeutilta. Myös palauttava toiminta työn jäl- keen on tärkeässä osassa.

– Meille tärkeintä ovat ammatti-

taitoiset työntekijät ja toimivat lait- teet, tässä järjestyksessä. Haluam- me, että työntekijät lähtevät joka päivä terveenä vuorosta kotiin ja työuran jälkeen terveenä eläkkeel- le. ■

Happy weekend

VAIN RAKENNUSLIITON JÄSENILLE!

I ♥ TEBOIL

-4 snt/l

Norm. 2,1 snt/l

Korotettu bensiinin ja dieselöljyn jäsenkorttietu on voimassa Teboil-huoltamoilla ja automaattiasemilla (lukuun ottamatta Express -automaattiasemia) seuraavasti:

- Pe 6.10. klo 15.00 – su 8.10. klo 21.00
- Pe 13.10. klo 15.00 – su 15.10. klo 21.00
- Pe 20.10. klo 15.00 – su 22.10. klo 21.00
- Pe 27.10. klo 15.00 – su 29.10. klo 21.00

Lisätiedot www.teboil.fi/rakennusliitto

TEBOIL

Plazan normaali pilariväli on yli 12 metriä ja teräsristikoille tuli painoa 30 tonnia kappaleelta.

Lentokentän työmaalle ei kävellä kuin hollitupaan

Helsinki-Vantaan lentokentän laajennus on massiivinen projekti, joka tarjoaa rakentajille töitä 5 vuotta.

Johanna Hellsten

Helsinki-Vantaan lentokentän matkustajaliikenteen kasvu on ollut viime vuodet huimaavan vauhdikasta. Tavoite 20 miljoonasta matkustajasta vuoteen 2020 mennessä saattaa täytyä jo vuonna 2018. Kasvu on luonut valtavia paineita lentokentän kapasiteetin nostamiseen. Lemminkäinen on urakoinut kentällä jo 2 vuotta uudisrakentamisen parissa ja vielä toiset 3 vuotta urakkaa on jäljellä.

– Minä tulin lentokentälle vähän yli vuosi sitten uuden matkustajien bussiporttirakennuksen työmaalle. Sitä aiemmalla, Eteläsiiven työmaalla olin vain hetken ”häätäputoissa”, Plazan työmaan työsuojeluvaltuutettu **Kimmo Myllykangas** kertoo. Hän on työskennellyt Lemminkäisen palveluksessa jo 35 vuotta.

Plaza on jo valmistuneen eteläsiiven sekä nyt rakenteilla olevan länsisiiven väliin rakentuva iso keskusaukio, jonka ympärille sijoittuvat muun muassa vaihtomatrustajien turvatarkastus, uusia myymälöitä, ravintoloita ja erilaisia elämyksellisiä palveluita. Plazaan tulee uutta matkustaja- ja

matkatavaratilaa yhteensä 25 000 neliometriä. Aukio valmistuu loppuvuodesta 2018, länsiterminaaliloppuvuodesta 2019.

Putkireittejä ja piikkilankaa

Sekä Plazan että länsisiiven työmaalle kuljetaan työmaakopeilta suljettuja käytäviä pitkin. Molemmat työmaat sijaitsevat koko ajan käytössä olevan lentokentän alueella ja niitä rajaavat lentokoneiden rullausreitit ja parkkipaikat, joille työmaan henkilökunnalla ei ole mitään asiaa.

Kulkuputket nousevat korkeuksiin, sillä huoltotiet pitää ylittää häiritsemättä lentoaseman liikennettä. Materiaalivirrat eivät kuitenkaan voi kulkea yläkautta.

– Kun tavaraa tuodaan työmaalle, tapahtuu se lentokoneiden rullausreitien yli. Jos tulee lento, ei tule tavaraa, Myllykangas sanoo.

Työmaan vastaavan työpäällikön **Jarkko Lahden** mukaan työt ja kuljetukset on suunniteltava tarkkaan.

– Tämä on yhteistoiminnallinen projektinjohdourakka, joka tarkoittaa sitä, että meillä on kopeissa istumassa koko ajan Finavian väkeä. Yhteensovitus on jatkuvaa toimintaa ja kokouksia järjestetään viikoittain. Yhteistoiminnallisuus helpottaa aikataulujen ja logistiikan hallintaa.

Yhteistoiminnallisuudella varmistetaan, että lentoaseman toiminta ei häiriinny laajennuksen aikana.

– On äärimmäisen tärkeää, että me tiedotamme kaikesta etukäteen. Jos joudumme esimerkiksi muuttamaan työmaa-aitojen sijaintia, pitää siitä kertoa hyvissä ajoin Finavialle, työmaapäällikö **Mikko Kuusisto** sanoo.

Pisin tavarakuorman pysähtyminen saapuvan lennon vuoksi on tähän mennessä ollut 22 minuuttia. Se ei ole hirveän pitkä aika, mutta joihinkin asioihin sillä olisi merkitystä.

Työmaan työsuojeluvaltuutettu Kimmo Myllykangas on pitkän linjan lemminkäisläinen. Työvuosia on samassa firmassa takana jo 35.

– Kun teimme massiivisia valuja, on tärkeää, että ei synny häiriöitä ja massaa tulee tasaisesti työmaalle. Teimme muun muassa 6 kappaletta 600 millin paksuista betoniholvina lähes 800 neliömetrin alueelle. Betonia on silloin saatava perille tasaisena virtana. Onneksi kaikki sujui hyvin, Kuusisto kertoo.

Lentokentän toiminta vaikuttaa myös hauskana yksityiskohtaan työmaalla. Normaalisti työmaalla on aidat, jotta ulkopuolisia ei pääsisi työmaalle. Tällä työmaalla aidat ovat sitä varten, etteivät työntekijät pääsisi lentokentälle. Muun muassa asematasoa ja parkkipaikkoja rajaa työmaasta piikkilangalla silattu aita.

Melko julman näköinen piikkilanka pitää työntekijät poissa kenttätasolta.

Työpäällikkö Jarkko Lahti ja työsuojeluvaltuutettu Kimmo Myllykangas ravaavat tällaisia putkia pitkin sosiaaliloista työmaalle.

Lemminkäisen ja suunnittelijoiden toimistoväki on joutunut jonkin verran kulkemaan myös lentokentän sisäpuolelle. Tällöin he menevät turvatarkastuksen läpi.

– Kun töitä tehdään terminaalin sisällä, portti-alueella, alkaa sama koskea osin työntekijöitäkin, Lahti kertoo.

Vähän omaa väkeä

Työmaan turvallisuuteen liittyy myös sen poikkeuksellinen siisteys.

– Täällä on yleensä todella tuulista. Jos jokin irtotavara tai roska lähtisi lentoon ja osuisi lentokoneeseen, olisi se meille todella paha paikka. Siksi täällä ei jätetä mitään lojumaan, Lahti sanoo.

Myllykankaan mukaan työmaalla tulee tällä hetkellä noin 400 turvallisuushavaintoa TR-mittauskierroksella.

– TR-mittauksen keskiarvo on noin 94 prosentin luokkaa. Toki aina on jotain työmaan siisteyteen ja järjestykseen liittyvää, mutta myös henkisuojainten käytöstä on joutunut huomaamaan. Se johtunee erilaisista turvallisuuskulttuurista muista maista tulleiden ja suomalaisen kulttuurin välillä, Myllykangas arvelee.

Työmaalla on ulkomaisia työntekijöitä, vaikka edelleen työvoiman kotimaisuusaste on korkea. Yhtäkään ulkomaista urakoitsijaa siellä ei toimi.

– Minä olen tällä Plazan työmaalla ainoa Lemminkäisen oma ”näytekappale” työntekijöiden joukossa. Länsisiiven työmaalla omia miehiä on 2, Myllykangas kertoo.

Koska kyseessä on projektinjohtourakka, on työmaalla hommissa sitäkin enemmän aliurakoitsijoiden väkeä. Suurimpia aliurakoitsijoita ovat Parma Oy, Ruukki Construction Oy, Normek Oy, Teräselementti Oy sekä maanrakennuksesta ja perustuksesta vastannut E. M. Pekkinen Oy.

– Tällä hetkellä työmaan vahvuus on noin 90 työntekijää. Sisävalmistusvaiheessa työmaan vahvuus varmasti nousee. Kopissa istuu toimihenkilöitä yli 40. Osa heistä on projektia valvovasta Sweco PM:stä, suunnittelusta vastaavasta Sweco Rakennetekniikka Oy:stä ja arkkitehtisuunnittelusta vastaavasta PES Arkkitehdit Oy:stä, Lahti listaa.

Massiivisia rakenteita

Plazasta on valmistuessaan tarkoitus tulla todella näyttävä tila, joka saa matkustajissa aikaan varsinaisen wow-efektin. Tilasta tulee yli 15 metriä korkea. Se on avaraa tilaa, jossa normaali pilarien väli on 12,5 metriä. Se aiheuttaa melkoisia vaatimuksia teräsrakenteille.

– Pisimmät teräsristikot ovat 40 metriä pitkiä. Niitä piti kuljettaa Pohjanmaalta yöaikaan ja ne jouduttiin tuomaan työmaalle lentokentän asematasoa pitkin, sillä rekan pituus oli yhteensä 50 metriä, eikä sillä olisi voinut kääntyä normaaleilla kulkureiteillä, Lahti muistelee.

FAKTAT:

Helsinki-Vantaan lentokenttä

- Investointiohjelma alkoi vuonna 2013 ja jatkuu vuoteen 2022.
- Kokonaisinvestointi on 900 miljoonaa euroa.
- Terminaali laajenee 103 000 neliömetrillä, terminaalin pinta-ala 2020-luvun alussa on yli 250 000 neliömetriä.
- Laajarunkokoneiden siltapaikat kaksinkertaistuvat nykyisestä kahdeksasta 16:een.
- Matkatavaran käsittelykapasiteetti nousee 50 prosenttia.
- Lentokoneiden pysäköintialueita ja rullauksia eli asematasoa uudistetaan 450 000 neliömetrin alueelta.
- Asematason urakka on allianssimallilla toteutettava urakka, jonka päävastuu on Destialla.

Uudisrakentaminen:

- Kaukolentoja palvelevan terminaalin osan laajentaminen sekä asematason uudistaminen:
- Laajennus käsittää kolme uudisosaa: Eteläsiiven (jo valmistunut ja avattu), Länsisiiven ja keskusaukion.
- Lisäksi valmistuu useita uusia laajarunko- ja kapearunkokoneiden seisontapaikkoja, rullauksia ja muuta lentoliikennettä palvelevaa infrastruktuuria.
- Yhteistoimintamallilla toteuttavan urakan projektinjohtourakoitsija on Lemminkäinen Talonrakennus Oy.

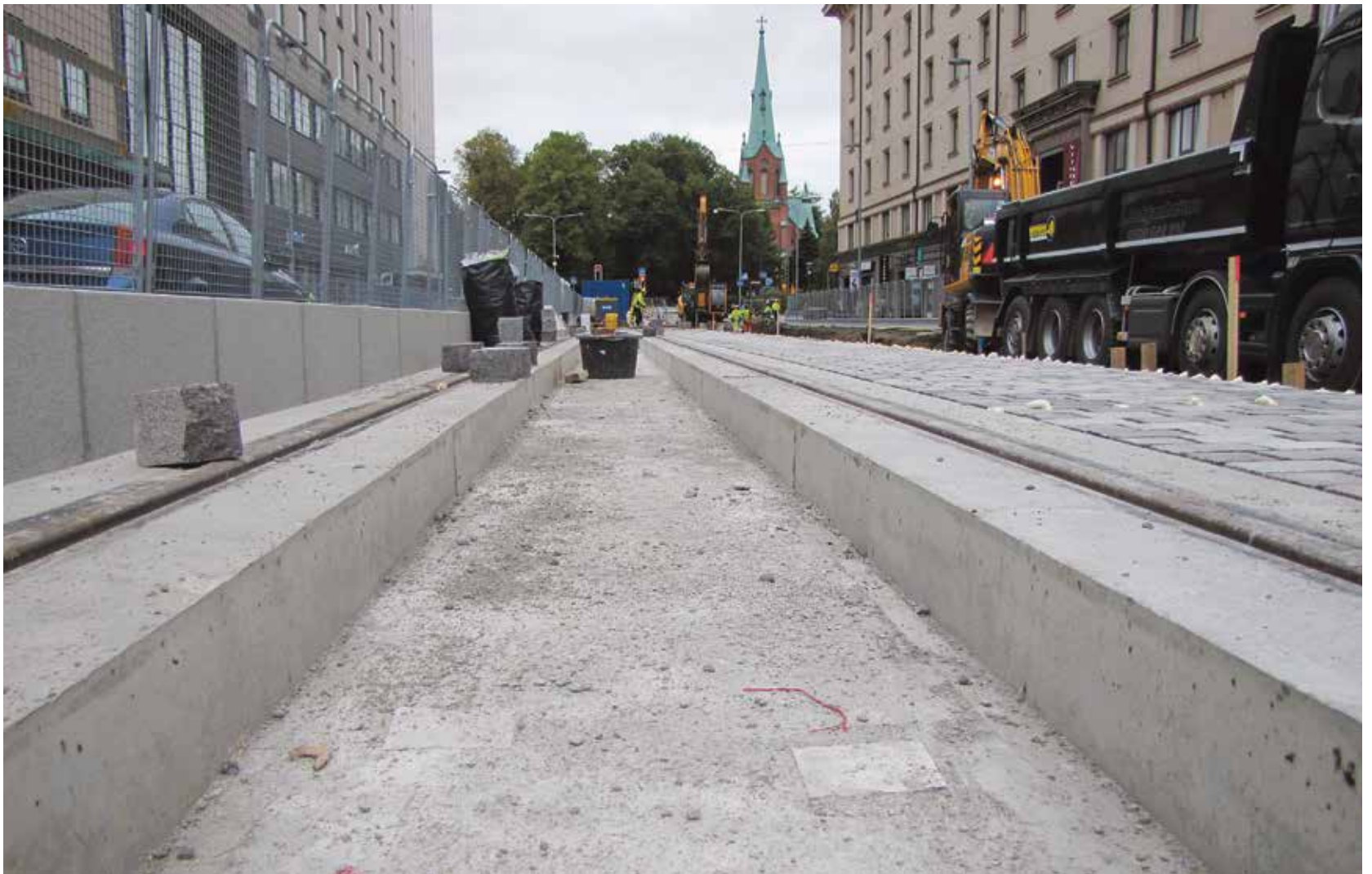
Terminaali 2:n laajentaminen (Expansion of T2).

- Se käsittää kokonaan uuden sisäänkäynnin tulo- ja lähtöhallineen, julkisen liikenteen järjestelyineen sekä laajentuneen Euroopan-lentojen alueen eli Schengen-liikennettä palvelevan alueen.
- Projekti alkaa aikaisintaan kesän 2018 jälkeen.
- Lentoaseman uuden sisäänkäynnin on suunnitellut Arkkitehtitoimisto ALA Oy. Suunnittelutyöryhmässä olivat mukana myös Arkkitehtitoimisto HKP Oy ja Ramboll Finland. Muutostöiden allianssihankeeseen on lisäksi valittu mukaan SRV.

Näitä ristikoita ei myöskään ole voitu nostella aivan millä tahansa pikkukoneella. Yksikään Euroopassa tällä hetkellä toimiva torninosturi ei ollut riittävän järeä nostelemaan 30-tonnisia teräsristikoita, joten työmaalle tilattiin Euroopan vahvin torninosturi Kiinasta. Sen pelkkä jalusta vaatii 165 kuutiota betonia. Nosturi on aivan poikkeuksellisen jyrkää tekoa, sillä edes lentokentän tuulisissa olosuhteissa se ei pääse heilumaan.

– Tätä konetta ei kannata siirrellä kovin usein, sillä siirto vaatii paljon erityisjärjestelyjä. Se on nyt kerran siirretty tällä työmaalla. Seuraavaksi nosturi matkaa tietyksi Ouluun sairaalatyömaalle, Lahti kertoo.

Myös laajennuksen muut betonivalut ovat omaa kokoluokkaansa. Perustukset ovat nielleet yli 3 000 kuutiota, paikallavaluseinät 640 kuutiota ja jälkijännitetyt holvit 4 400 kuutiota betonia. Suurimman yksittäisen valun koko oli 870 kuutiota. ■

Kiiltävät on raiteet, jotka on jo asetettu Tampereen Hämeenkadun länsipäähän.

Lompsanlöytäjistä tuli kuuluisuus

Tampereen ratikkatyömaan työturvallisuutta valvoo 27-vuotias työsuojeluvaltuutettu.

Esa Tuominen

Rakennusmies **Olli Inkiläisellä** on ikää vasta 27 vuotta, mutta hänen vastuullaan on työsuojeluvaltuutetun tehtävät Tampereen laajalla raitiotieyömaalla.

– Liityin Rakennusliittoon ja otin nämä ts-valtuutetun tehtävät melkein samanaikaisesti. Monta kertaa oli käväissyt mielessä, että liittoon täytyisi liittyä, mutta aina se vain on jäänyt. Mutta nyt asia on kunnossa.

Inkiläinen on ratikkatyömaan pääurakoitsijan YIT:n leivissä. YIT:llä on työmaalla reilut 20 omaa työntekijää. Suurin osa lähes 200 työntekijästä on aliurakoitsijoiden palveluksessa.

Tampereen raitiotien ensimmäistä vaihetta, keskustasta Hervantaan ja Tampereen yliopistolliselle sairaalalle, tehdään vuodet 2017–2021. Sen jälkeen raiteita jatketaan vielä Liehtaen.

– Äskettäin juhlittiin juuri 150. työtapaturnmatonta päivää, joten hyvin on työturvallisuuden kannalta mennyt, tuore ts-valtuutettu summaa.

Autonasentajasta maanrakentajaksi

Alun perin Olli Inkiläisestä piti tulla auton asentaja.

– Maalla kasvaneena olen aina halunnut räplätä koneita. Niinpä kävin ammattikoulussa auton asentajalinjan.

– Sitten pääsin Helsingin Musiikkitalon työmaalle pohjatöihin. Siitä pitäen olenkin ollut maanrakennushommissa. Autonkorjaaminen on jäänyt harrastukseksi.

Inkiläisen ei ole tarvinnut olla päiväkään työttömänä. Tällä hetkellä hänellä on sellainen tunne, että työvoimapula on jopa käsin kosketeltavaa.

– Putkiasennustaitoisia ei tunnu enää riittävän maanrakennustöihin. Joka paikassa tuntuisi olevan töitä tarjolla meikäläiselle.

Urheilua ja voimalajeja harrastanut Inkiläinen on fyysisesti vahvassa tikissä. Hauksessa näyttäisi olevan virtaa sen verran, että moni ei pärjäisi hänelle kädenväänössä.

Olli Inkiläinen on Tampereen ratikkatyömaan 27-vuotias työsuojeluvaltuutettu.

Kesällä Inkiläisestä tuli hetkeksi jopa julkisuuden henkilö, kun hän löysi rahalompsan, joka oli lojunut työmaan vieressä sijaitsevan talon ilmastointiputkessa kolmisenkymmentä vuotta. Maata täryytettäessä

lompsa putosi putkesta Inkisen silmien eteen.

Lehdet kirjoittivat asiasta innokkaasti, kun lompsan omistajakin vielä löytyi. Kukkaro oli aikanaan varastettu lomalla olleelta varusmie-

heltä tamperelaisessa baarissa. Rahat oli viety ja lompsa tungettu ilmastointiputkeen. Sen aikaiset lounassetelit, armeijan litterat ja ajokorttikin olivat yhä tallella.

Postimerkinkokoiset työalueet

Työsuojeluvaltuutettu Olli Inkiläinen osaa heti mainita suurimmat ongelmat raitiotietöyömaan turvallisuudessa:

– Pienet, postimerkin kokoiset työalueet. Kaivurinkuljettaja saa olla tarkkana, ettei onnettomuuksia tapahdu. Logistiikka on haastavaa, kun samalle läntille pitää mahtua kaivanto, kaivuri ja kuorma-auto. Maan alla kulkevat suurjännitekaapelit vaativat niin ikään maanrakentajilta huolellisuutta.

– Ahtaiden kaivantojen tukeminen on oma taiteenlajinsa.

Suurin huolenaihe ts-valtuutetulla on kuitenkin liikenne.

– Me teemme koko ajan töitä

kaupungin keskustassa, vilkkaasti liikennöityjen katujen varsilla. Autonkuljettajat eivät aina välitä noudattaa kolmenkympin nopeusrajoitusta. Onneksi mitään ei ole toistaiseksi sattunut.

Olli Inkiläinen on sen verran tuore ts-valtuutettu, että kokemusta ei ole ehtinyt vielä paljon kertyä. Kun Rakentaja tapasi Inkiläisen, hän oli juuri valmistautumassa Helsingin reisuun osallistuakseen liiton järjestämään ts-valtuutettujen koulutukseen.

Inkiläisen työnä on yleensä ollut tukiseinien ja työsiltojen rakentaminen sekä vesijohtojen ja viemärien vetäminen.

– Viimeksi olen asentanut liikenneportaalin jalustoja ja siirrellyt sadevesikaivoja. Myös kaivinkoneen perämiehen töitä on ollut.

Maanrakennustöitä tehdään säällä kuin säällä. Myös sateessa.

– Se on pukeutumiskysymys, Inkiläinen kuittaa utelut. ■

Kivimies osaa tehdä kallistukset

TAMPEREEN keskustassa Hämeenkadulla näkyy jo paikalleen asennettuja raitiotien kiskoja. Niiden tuntumassa asettelee katukiviä paikalleen Angolasta kotoisin oleva **Guylain Tati Dos Santos**. Kivimies Dos Santos saapui Suomeen turvapaikanhakijana 14 vuotta sitten ja on löytänyt oman ammattinsa katujen kiveämisestä.

Aamupäivän aikana on syntynyt noin 4 metriä valmista, 160 senttimetriä leveää kivetystä ratikan kiskoparin väliin.

– Tykkään tästä työstä. Olen asentellut kiviä paikalleen jo 10 vuotta, Tampereen Puutarha-Centerin kirjoilla oleva Dos Santos kertoo.

Eksoottisen ulkonäkönsä ansiosta Dos Santos on tullut jopa jonkinasteiseksi kuuluisuudeksi Tampereella.

– Tuntemattomat ohikulijat moikkaavat ja kehaisevat minun ki-

vetystäni. Jotkut sanovat, että hyvä kun Tampereelle tulee ratikka, Dos Santos juttelee moitteettomalla suomenkielellä.

Vaikeinta kadun kiveämisessä Dos Santosin mielestä on oikeanlaisen kallistuksen tekeminen.

– Tässäkin kivet ovat kallistuksessa, vaikka sitä ei heti huomaa.

Dos Santos kertoo selvinneensä kivimiehen urastaan ilman isompia onnettomuuksia.

– Kerran, kun olin sahalla leikkaamassa kiviä, irtosi saha käsistäni ja osui jalkaani. Siihen pantiin 11 tikkiä ja jouduin kuukauden olemaan sairaalomalla.

Suomessa ja Tampereella Dos Santos sanoo viihtyvänsä erinomaisesti. Paitsi:

– On täällä aika kylmä, jo syyskuussa alle 10 astetta päivällä. Angolassa olisi tähän aikaan 35 astetta. ■

Guylain Tati Dos Santos on vaihtanut Afrikan Suomeen. Katujen kiveämisestä hän on löytänyt itselleen ammatin.

Tampereesta tulee ratikkakaupunki

PÄÄTÖS raitiotien rakentamisesta Tampereella syntyi kiivaan keskustelun ja poliittisen taistelun jälkeen. Ratikkaa kannattivat valtuustossa vasemmistoliitto ja vihreät sekä osa demareista ja kokoomuksesta. Kokonaan vastaan olivat perussuomalaiset, keskusta ja pienpuolueet.

Ratikan ensimmäinen vaihe keskustasta Tampereen yliopistolliselle sairaalalle ja Hervantaan on pituudeltaan 15 kilometriä ja toinen vaihe Lielahden kasvattaa rataa 6,5–8 kilometriä reittivalinnasta riippuen. Ensimmäisen vaiheen kustannukset ovat 240 miljoonaa euroa, toisen vaiheen 45–60 miljoonaa euroa. Valtio osallistuu raitiotien rakentamiseen 75 miljoonalla eurolla.

Vaunutilauksesta järjestetyn tilauskilpailun voitti kotimainen vaunuvalmistaja Transtech, mutta päätöksestä valitettiin markkinatuomioistuimeen. Hankinnan kustannukset ovat yhteensä lähes 100 miljoonaa euroa.

Raitiotien rakentamista varten on koottu allianssi, jossa ovat mukana Tampereen kaupunki tilaajana sekä VR Track, YIT Rakennus sekä Pöyry. Allianssi on havaittu Tampereella käteväksi tavaksi viedä läpi suuria projekteja.

Rakennustöissä on tällä hetkellä työnjohtajat mukaan lukien reilut 200 henkeä. Huipussaan rakentajien määrä on ensi kesänä, jolloin työssä on lähes 300 henkeä.

Suomen kaupungeista vain Helsingin keskustassa on tällä hetkellä raideliikennettä. Turussa, josta raitioliikenne lopetettiin vuonna 1972, tutkitaan parhaillaan raitiotien rakentamista. Kun Viipuri maailmansotien välisenä aikana kuului Suomelle, oli kaupungissa niin ikään raitiotieliikennettä. Viipurin raitiotieliikenne lopetettiin vuonna 1957. ■

Hinnat alkaen 25 €/hlö/vrk

Kysy tarjous pidempiaikaisesta majoituksesta!

Majoitu työkeikalla Kuopiossa

Matkailukeskus Rauhalahi
 Rauhankatu 3, 70700 Kuopio
 Puh 017 473 000,
 sales@visitrauhalahi.fi
 www.visitrauhalahi.fi

Edullista majoitusta kodinomaisissa lomahuiviloissa työporukoille vuoden ympäri. Laita itse ruokasi täysin varustetussa keittiössä ja sauno rauhassa työpäivän jälkeen. Lisäksi lomahuiviloissa pyykinpesukoneet, kuivauskaapit, TV ja WiFi. Kuopion keskustaan vain 6 km.

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy joulukuussa.

Sain poliisilta kutsun kuulusteluun, joka koskee minulle työmaalla sattunutta työtapaturmaa. Mitä kuulusteluissa tapahtuu? Auttaako liitto minua tässä asiassa?

Poliisilla on velvollisuus suorittaa esitutkinta, mikäli sille tehdyn ilmoituksen perusteella on syytä epäillä rikosta. Työrikosten osalta ilmoituksen tekee usein aluehallintovirasto.

Jokaisella on velvollisuus saapua kutsusta kuulusteluun. Kutsussa ilmoitetaan tutkittava rikosepäily ja kutsutun asema esitutkinnassa. Ennen kuulustelua kuultavalle selvitetään hänen asemansa sekä oikeudet ja velvollisuudet esitutkinnassa. Todistajalla ja asianomistajalla on ehdoton totuusvelvollisuus. Perätön lausuma on rangaistava teko. Rikoksesta epäillyllä on oikeus vaieta ja olla muutoinkin myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen.

Kuulustelussa asiaa selvitetään esittämällä kysymyksiä. Kuulustelusta tehdään pöytäkirja ja kirjattu kertomus annetaan kuultavalle tarkastettavaksi. Pöytäkirjaan merkitään pyydetty asianmukaiset lisäykset ja korjaukset, jonka jälkeen se allekirjoitetaan.

Asianomistajan asemassa kuullulta tiedustellaan lisäksi, onko hänellä asiassa rangaistus- tai yksityisoikeudellisia vaatimuksia sekä tämän kanta kirjalliseen menettelyyn ja sovitte luun. Asianomistajalla ja rikoksesta epäillyllä on oikeus antaa loppulausunto suoritettusta esitutkinnasta ennen kuin esitutkinta päätetään. Tätä koskeva pyyntö tulisi esittää kuulustelussa.

Kuulusteluissa tehdyillä ilmoituksilla on asiassa suoritettavien jatkotoimien kannalta iso merkitys. Liiton lakimiehiin voi olla yhteydessä ennen kuulustelua ja käydä kuulusteluissa annettavien ilmoitusten merkityksen läpi. Rakennusliiton myöntämää oikeusapua on mahdollista saada rikosasiaan, mikäli oikeusavun myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. Lisäksi tutkittavan rikoksen tulee koskea työsuhteeseen liittyviä tapahtumia, kuten esimerkiksi työtapaturmaan liittyvää työturvallisuusrikosepäilyä, epäilyä työsyrynnästä, seksuaalista ahdistelua tai pahoinpitelyä. Liiton lakimiehet avustavat jäseniä loppulausunnon laatimisessa sekä mahdollisessa oikeudenkäynnissä.

Tipuin työturvallisuusmääräysten vastaisilta telineiltä ja minulta murtui useita selkänikamia. Työnantajan edustaja tuomittiin tapauksen johdosta työturvallisuusrikoksesta ja vammantuottamuksesta sakkorangaistukseen. Onko minulla mahdollisuus saada työnantajalta vahingonkorvausta työtapaturmasta?

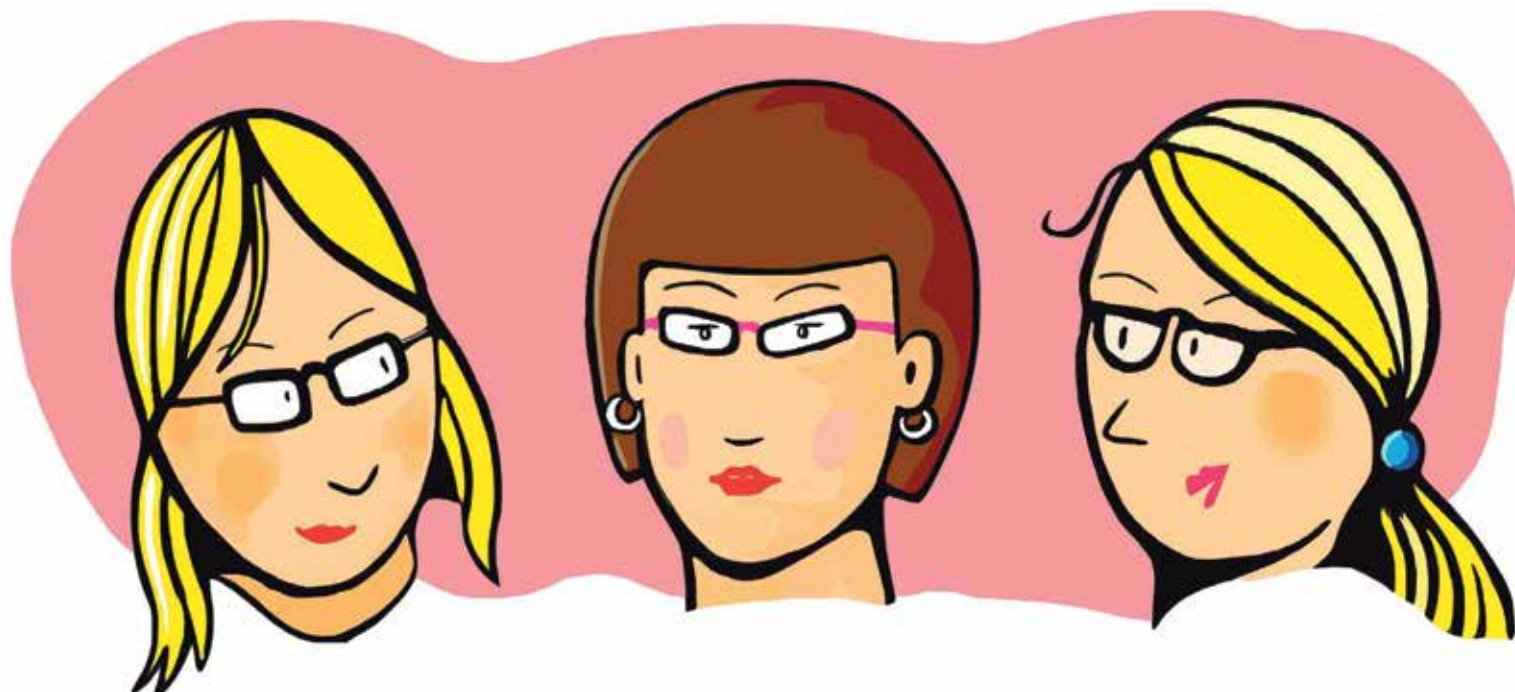
Työntekijällä on oikeus vahingonkorvaukseen työtapaturman johdosta aiheutuneista vahingoista siltä osin kuin tapaturmavakuutus ei korvaa niitä. Työnantajalta on mahdollista vaatia korvausta tilapäisestä haitasta eli tapaturman aiheuttamasta kivusta ja särystä. Korvauksen määrä riippuu tapaturmassa aiheutuneiden vammojen vakavuudesta sekä muun muassa toipumiseen kuluvasta ajasta. Korvauksen määrittelyssä otetaan huomioon Henkilövahinkoasiain neuvottelukunnan suositukset.

Tämän lisäksi työntekijällä on oikeus korvaukseen kosmeettisesta haitasta, jos vammoista jää näkyviä arpia tai muita ulkonäköä rumentavia jälkiä. Jos tapaturmasta aiheutunut työkyvyttömyys jatkuu yli vuoden, työnantajalta voidaan vaatia korvausta ansionmenetyksestä, sillä tapaturmavakuutuksesta maksettava tapaturmaeläke on vuoden päivärahauden jälkeen vain 85 prosenttia vuosityöansiosta. Jos tapaturmasta jää pysyvää haittaa, voidaan vaatia korvausta myös pysyvästä haitasta, sillä tapaturmavakuutuksesta maksettavalla haittarahalla korvataan pysyvä haitta vain osittain.

Vahingonkorvausvaatimus esitetään kanavointisäännösten perusteella ensisijaisesti työnantajana toimivalle oikeushenkilölle eli yritykselle eikä yksittäiselle, tapaturmasta vastuussa olevalle henkilölle.

Rakennusliiton oikeusapua on mahdollista saada työturvallisuusrikokseen liittyvän vahingonkorvausasian hoitamista varten. Vaikka ketään ei olisi tuomittu työturvallisuusrikoksesta, työtapaturman johdosta voidaan vaatia vahingonkorvausta työnantajalta, jos tapaturma on aiheutunut työnantajan vastuulle kuuluvan velvollisuuden laiminlyönnistä tahallaan tai huolimattomuudesta. Näissäkin tilanteissa on mahdollista saada liiton oikeusapua, jos sen myöntämisen yleiset edellytykset täyttyvät. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

RAKSANUORTEN VALTAKUNNALLINEN TOIMINNANSUUNNITTELU

YKSITYISKEIKALLA:

ASTE

Lisätietoja tapahtumasta linkin kautta sekä Niko Seppäselältä 040 630 2885.

www.bit.ly/raksatahko

1.3.12
@TAHKO

TAHKO

SpaHotel

18

Tapahtuma on tarkoitettu Rakennusliiton 18-35 -vuotiaalle jäsenille

8 House sijaitsee Kööpenhaminan Ørestadissa. Sitä ympäröivät meri ja puistoalueet ja erityisesti viherrakentamiseen on kiinnitetty paljon huomiota.

Tanskalainen arkkitehtuuri on arvokas brändi

Ympäristörakentaminen, yksityiskohdat ja kokonaisuuksien hallinta näkyvät eri puolilla Tanskaa laadukkaana, leikkisänä ja vaihtelevana rakentamisena.

Johanna Hellsten

Tanska: Aalborg, Aarhus, Kööpenhamina

Tanska on tunnettu näyttävästä arkkitehtuuristaan. Kööpenhamina ei ole siellä ainoa kaupunki, jossa kävijä kokee wow-elämyksiä. Kyse ei ole kuitenkaan pelkästään näyttävistä rakennuksista, vaan maan virallisen arkkitehtuuripolitiikan mukaan ”ihmiset tulevat ensin”. Tällä tarkoitetaan, että arkkitehtuurin tulee tukea ihmisten hyvää elämää ja ihmisillä tulee olla vaikutusmahdollisuuksia elinympäristöönsä.

Arkkitehtuuripolitiikan vaikutuksen näkee selvästi. Kun Tanskassa rakennetaan asuinalueita, myös ympäristö on huolella suunniteltua, toteutettua ja huollettua. Kun Kööpenhaminassa rakennettiin hiukan Helsingin baanaa muistuttava ulkoilutie maahanmuuttajaenemmistöiseen kaupunginosaan, ei se ole vain kaupunkia halkova tienpätkä. Sen varrella on taidetta, viihtymispaikkoja, skeittipuisto, urheilumahdollisuuksia ja erikoisia istutuksia. Hyvä ympäristö nähdään tärkeänä itseisarvona.

Laatua ja yksilöllisyyttä

Tanskassa arkkitehtuurilla on pitkä historia ja alan toimistot ovat todella tunnettuja kansainvälisestikin. Mikä kannattelee maan suunnittelua?

– Tanskalaiset ovat kokeilevia ja uskaltavat testata uusia asioita. Arkkitehtuuri on myös runsasmuotoista, kun samassa paikassa ovat sulassa sovussa olkikattoiset vanhat rakennukset ja uutta kiinnostavaa arkkitehtuuria. Joku voi toki pitää tätä huononakin asiana, arkkitehti ja Betoni-lehden päätoimittaja **Marita Koivisto** toteaa.

Erytiesi asuntuosuunnitteluun erikoistunut arkkitehti **Kirsi Korhonen** Arkkitehdit Kirsi Korhonen ja **Mika Penttinen** Oy:stä on Koiviston linjoilla.

– Näyttää siltä, että arkkitehdit saavat Tanskassa vapaammat kädet suunnitella. Siellä on vähemmän rajoitteita sekä lainsäätäjän että rakennuttajan puolelta. Se näkyy todella laadukkaana arkkitehtuurina. Ei vain suunnittelun ja toteutuksen osalta, vaan siinä huokuu myös taustalla vallitseva henkinen ilmapiiri, halu tehdä jotain hienoa.

Koivisto arvelee, että koska tanskalaiset arkkitehtitoimistot ovat niin tunnettuja ja maan rakentamista seurataan kansainvälisissä lehdistä, ei tasoa ole varaa laskea.

– Tanskalainen arkkitehtuuri on eräänlainen brändi, jota halutaan myös pitää yllä. Maan kulttuuri on myös hyvin avoin ja sosiaalinen. Se hyväksyy sen, että ympäristössä on erilaisia rakennuksia, Koivisto toteaa.

Suunnitteluyritys Sito Oy:ssä työskentelevä arkkitehti **Juha Pajakoski** pohtii, miksi tanskalainen arkkitehtuuri näyttää laadukkaammalta kuin suomalainen.

– Minulla on tunne, että Tanskassa rakentamisen päätöksenteko kulkee eri tavalla kuin meillä. Meillä lähinnä vain joissain erityiskohdeissa – kuten uudessa pääkirjastossa tai Musiikkitalossa – todella panostetaan sekä suunnitteluun että toteutukseen. Suuri määrä muusta rakentamisesta tehdään peruslaadulla,

Pajakoski sanoo.

Pajakoski arvelee, että myös rakentamisjärjestyksellä saattaa olla tekemistä asian kanssa.

– Jos rakennusliike ostaa tontin, on sillä paljon valtaa vaikuttaa siihen, mitä tehdään. Mutta jos prosessi meni toisinpäin, että jokin muu rakennuttaja omistaa tontin, tilaa siihen suunnitelmat ja kilpailuttaa sitten urakoitsijan, voisi lopputulos olla aika erilainen.

– Suomessa rakennusliikkeet ohjaavat liikaa arkkitehtuuria. Asunto-

Tiililaatoilla verhoiltu betoni ja runsaat istutukset tekevät tästä Kööpenhaminan keskustan asuinalueesta, Krøyers Pladsista viihtyisän ja kauniin.

tuotannossa erityisesti sama vanha toistaa itseään, Korhonen komppaa.

Arkkitehti, Aalto-yliopiston professori **Pentti Kareoja** ARK-house arkkitehdit Oy:stä sanoo, että yksi syy tanskalaisen arkkitehtuurin laadukkuuteen saattaa olla maapohjan niukkuus.

– Jokainen tontti on huomattavasti arvokkaampi kuin Suomessa. Siksi siellä nähdään, että jokaisen suunnitelman on oltava olemassa olevaa tilannetta parantavaa.

Tanskalainen kulttuuri arvostaa yksilöllisyyttä. Yksilön ääni saa näkyä ja kuulua arkkitehtuurissa.

– Siellä rohjetaan rakentaa aikamönten näköisiä rakennuksia, Kareoja sanoo.

Kareojan mukaan jokaisella maalla on oma evoluutionsa, joka koskee arkkitehtisuunnittelun koodistoa ja säännöstöä.

– Esimerkiksi Tanskan asuonsuunnitteluun vaikuttaa merkittävästi yksi pieni lauseke; jokaisessa rakennettavassa asunnossa on oltava ikkuna kahteen ilmansuuntaan. Tällaisen säännön takia lopputulos on aivan erilainen kuin esimerkiksi Suomessa.

Kareoja pitää tanskalaista arkkitehtuurin traditiota hienona esikuvana ja on tyytyväinen siihen, että perinne eri ole siellä katkennut, vaikka se muuntuukin.

Maisema-arkkitehtuuria arvostetaan

Tanska ja Suomi eroavat Maritta Koiviston mukaan eniten siinä, miten maisema-arkkitehtuuria ja infraa arvostetaan ja rakennetaan.

– Kun Suomessa alettiin puhua maisemasuunnittelusta 1980-luvulla, oli sitä Tanskassa tehty jo iät ajat. Siellä oli myös enemmän tuotteita ympäristörakentamiseen.

– Tanskan uusilla asuinalueilla huomasi selvästi panostuksen ympäristöön. Suomessa on pitkään tehty 1970-luvun perintönä ympäristörakentamisessa lähinnä asfalttia ja pari puskaa. Tosin täälläkin uusilla asuinalueilla, kuten esimerkiksi Helsingin Kalasatamassa, on aika hyvää ympäristösuunnittelua, Juhana Pajakoski sanoo.

Pentti Kareoja toteaa, että Tanskassa maisema-arkkitehteja arvostetaan.

– Se on oma suunnittelun lajinsa, joka vie arkkitehtuurin loppuun asti.

Kareojan mukaan siellä näkee, kuinka pienillä panostuksilla pystytään toteuttamaan elävää ympäristöä.

– Tanskassa jopa niin sanottu Kehä-III-ympäristö on huolitellumpaa. Peltihallit loistavat poissaolollaan ja rakennuksien ympäristö on huolitellun näköistä, Kareoja ihastelee.

Korhosen mukaan Tanskassa näkyy selvästi se, että kokonaisuusmatiloja käsitellään eri tavalla.

– Se voi liittyä siihen, että kun kyseessä on pinta-alaltaan pieni maa, kun tehdään, tehdään kunnolla. Siellä on todella hienoja toteutuksia kaupunkitilaan ja -ympäristöön.

Helsinkiä ja Espoota lukuun ottamatta Suomessa ei suurissakaan

Näyttävä asuinkerrostalokompleksi Ijsberget (Jäävuori) kohoaa uudella asuinalueella Aalborgin rannassa.

Eriyisesti maahanmuuttajien suosimaan kaupunginosaan Kööpenhaminassa tehtiin oma baanansa.

Vanha Tuborgin panimoalue Kööpenhaminassa on muuntunut viime vuosi hurjasti. Vanhat sementtisiilot toimivat nykyään asuinrakennuksina.

Aarhusin Teknillinen korkeakoulu on leikkisää betoniarkkitehtuuria.

Odensen Teknillisen korkeakoulun julkisivu on lasia ja HiCon-teräs-kuitubetonista tehtyä pitsikuvia.

kaupungeissa vaadita asuntoprojek-teissa maisema-arkkitehtia mukaan pihojen suunnitteluun.

– Se tuli itsellenikin yllätyksenä. Vain Helsingissä ja Espoossa tätä vaaditaan. Mutta vaatimus ei yksin riitä. Ympäristöä pitäisi myös hoitaa eikä päästää rapistumaan. Siinäkin on iso eri Suomen ja Tanskan välillä.

Yksityiskohdat kohdillaan

Tanskassa kiinnittää huomionsa listojen ja näkyvien saumojen puuttumiseen.

– Tanskalaisesta detajli-suunnittelusta kannattaisi ottaa opiksi Suomessa. Se on tärkeä osa laatua ja sen taustalla on vahva, vanha kisälli-perinne, Koivisto kertoo.

Kareoja suomii suomalaisia rakentajia siitä, että virheet peitetään listalla tai saumaussaineella.

– Tanskassa arvostetaan edelleen käsityötaitoja. Detajlit ovat tarkkoja, huoliteltuja ja loppuun asti viimeistelyjä. Suomessa tehdään paljon sinne päin ja piilotetaan virheet. Se alleviivaa rakentamisen heikkoja

toleransseja meillä, Kareoja toteaa.

Kirsi Korhonen sanoo, että laadukkuudessa näkyy selkeä ammattiylypeys sekä suunnittelijoilla että toteuttajilla.

– Halutaan tehdä hyvää ja kehittää uutta. Suomessa erityisesti kehitystyöstä on puutetta, ei tehdä innovaatioita. Se näkyy esimerkiksi kuitubetonin käytössä; jo silloin, kun se tuli markkinoille, oli teollisuuden puolella kiinnostusta lähinnä niillä ihmisillä, jotka asioivat arkkitehtien kanssa, eli tuotekehityspuo-

len väellä. Kun asiaa yritettiin viedä eteenpäin, pysähtyi se organisaation ylemmille portaille.

Pajakoski kertoo aina saaneensa hyviä virikkeitä Tanskaan suuntautuneilta opintomatkoiltaan. Hän keskittyy pääosin pieniin, kekseliäisiin yksityiskohtiin.

– Koska suunnittelu edustaa skandinaavista designia, on sieltä helppo tuoda ideoita tänne, sillä ne ovat toteutettavissa. Tanskan ilmastot ja muotokieli ovat hyvin samantaisia kuin Suomessa. ■

Erilaiset vesielementit tuovat keveyttä julmaankin lasi-betoniarkkitehtuuriin, kuten tästä Nykredit-pankin uudesta pääkonttorista Kööpenhaminassa näkee.

ARoS-taidemuseo Aarhusissa. 50 metriä korkea modernin taiteen museo on tiiliverhoiltu ja sisältä valkeaa betonia. Huikea väriä ja valoa yhdistävä kattotaideteos viimeistelee talon.

Takaisin urakkatöihin

Maalausosalalla, kuten kaikilla muillakin Rakennusliiton sopimusaloilla urakkatyön osuus on laskeutunut vuosi vuodelta. Tästä syystä alan palkkakehitys (0,4 prosenttia) on ollut täysin onnetonta myös viimeisen vuoden aikana, vaikka rakentamisen määrä on noussut samaan aikaan lähes 10 prosenttia. Toki palkkoihin ovat vaikuttaneet yhteiskunnan tilanne kiky-sopimuksineen ja työntekijöiden lisääntynyt rekrytointi EU:n ulkopuolelta. Historia osoittaa, että urakkatyön korkea määrä nostaa myös tuntipalkkoja eli helpoin keino nostaa koko alan palkkausta on kasvattaa urakkatyön osuutta.

Sytä urakkatyön katoamiseen on selvitetty sekä työntekijöiltä että työnantajilta. Työntekijöillä on lähtökohtaisesti halu tehdä enemmän urakkatyötä, kuin siitä saadaan sovittua. Tietäähän se normaalisti paksumpaa tilipussia ja nykyisillä aikatauluilla on pakko työskennellä urakkavauhdilla joka tapauksessa. Osa rakentajista on kuitenkin sitä mieltä, että työmaat eivät ole koskaan siinä kunnossa, että urakkatyötä kannattaisi edes harkita. Lisäksi on pelkoja, ettei urakkaa osata laskea tai siinä ei rahallisesti pärjäisi kuitenkaan.

Työnantajat sen sijaan vetoavat liian tiukkaan yritysten väliseen hintakilpailuun ja ettei alan työehtosopimuksen hinnoittelut sovelly nykyajan työskentelyyn. Lisäksi pääurakoitsijan kanssa pitää jatkuvasti riidellä urakkarajoista, kun kaikki työt on pilkottu aliurakointiketjuihin ja pohjatyöt eivät tunnu kuuluvan kenellekään. Tämän takia esimerkiksi kokonaisurakoista ei pysyvästi sopimaan.

Itse käyn vuosittain kymmenillä työmailla. Samalla teen havaintoja ja selvityksiä urakka-

työstä ja alan yrityksistä. Olen työnantajien kanssa monesta asiasta täysin eri mieltä. Useimmat alan yritykset tekevät jatkuvasti hyvää tulosta, osa varmaan hyvän johtamisen ansiosta ja osa käyttämällä halpatyövoimaa. Ne yritykset, jotka eivät tunnu pärjäävän, tekevät puutteellisia urakointisopimuksia ja joutuvat sen takia pääurakoitsijan riistämiksi. Lisäksi liian monen yrityksen työntekijät on saatu nöyräksi vuosia kestäneen taantuman varjolla. Nämä tekijät ovat raputtaneet työmotivaatiota ja harvalla on halua ajatella yrityksen parasta. Urakkatyö ja siitä kautta saatu kovempi palkka maksaisi taatusti yritykselle itsensä takaisin vähentyneiden sairauspoissaolojen, laadukkaamman työpöytä ja paremman tuoton muodossa.

Tulevalla sopimuskierröksellä asia on ratkaistava. Maaokouksessa ja aluetilaisuuksissa mietitään urakkamääräyksiin muutosesityksiä, vaihtoehtoisia hinnoittelutapoja ja puuttuvien työvaiheiden hinnoittelua. Viime työehtosopimuksessa sovittu kannustavaa palkkausta koskeva paikallinen sopiminen on jäänyt puheiden varaan. Sekään ei ole työnantajia kiinnostanut, vaikka sillä keinoin olisi taatusti saatu tuottavuutta ja työmotivaatiota parannettua.

Rakennusliiton toimitsijat ovat valmiina kouluttamaan urakkatyökuntia ja opastamaan urakkasopimusten teossa. Tulevaisuudessa luottamusmiestilaisuuksissa asiaa pidetään esillä ja oman alan toimitsijan voi pyytää koska tahansa työmaalle avuksi. ■

Markus Ainasoja
työehtotoimitsija

HE HALUAVAT KAKSI LASTA, HYVÄT TYÖPAIKAT JA ETTÄ RAKENNAME HEILLE MIELUISAN OMAKOTITALON!

YRITYKSEN SATSAUSTA TULEVAISUUTEEN
HALOO HELSINGISSÄ

kasattu LUOSTARI-SAARI **harjoitettava HILKKA** ILASKIVI SAILAS
KIINANRUOHO
TYÖMARKKINA-ALALLA TOIMINUT JOUNI

SAVVA-KÄVELYTKIN

HIFI-MERKKI

TÄS-MÄLLEEN

KLEM-HJELM

KAP-TEENI

PAINIJOIDEN ALLA

YRITYSMUUTOJA

RÄISKÄLEET

TUTTU RAHA

METSÄKETO KUVOTAA

hätä

PALKATA TEATTERI

KAKSIKOT

HARDWICK

ISRAELISSA

LITTY TYÖHYVINVOINTIIN

KANAVA-PAIKKA

PIISPA

TORJUNTA TULIVUORI

EIVÄT MUUTU SURUISI

ÄYRIÄINEN

VAROA

LYHYT JUHLA

&

RA-HALLA

-KUNINGASPUHDASTA

SELVÄ-PUOLI

SUUNTA

MUOTOILLA

RITARI ASSAN AJOPELI

PYSÄYTÄVÄT TYÖT

TUNNETTU TUOTE-MERKKI

-PIIRI

TYKISTÖN OSA

SAH-LIN

KORISTEKASVEJA

TÄYT-TÄÄ

POIK-KEUKSETTA

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

5			3					2
	7							9
		1	9	2	6			
		6	7	8	2			
9								8
		7	6	9	3			
		2	1	3	5			
	3							2
4			9					7

			8	5	6			
3		9						
		7	1	9	2			
7								2
		3			6			
6								4
	1	4		2	7			
					2			8
	7	6	1					

				4	6			
3	4			5				
					7	2		
4	5	8						
			2	1	3			
	7	3						
			8		5	7		
2	9							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

10	2	17	2	12	12	10		
11	22	1	19	23	2	26	15	24
23	7	7	26	10	7	15	23	10
1	2	26	10	16	25	16	4	10
10	10	1	8	25	8	16	8	16
2	6	23	11	2	2	13	23	1

25	16	16	2	13	15	16	6	20
25	21	22	1	1	23	1	15	1
19	2	9	13	15	12	10	1	1
12	2	9	27	15	16	4	25	23
6	23	16	21	3	3	10	15	4
11	22	1	19	23	2	26	15	24
23	7	7	26	10	7	15	23	10
1	2	26	10	16	25	16	4	10
10	10	1	8	25	8	16	8	16
2	6	23	11	2	2	13	23	1
6	13	9	10	2	6	8	10	26
1	2	10	5	12	11	19	16	8
2	9	26	2	12	10	20	2	18
3	21	9	4	10	15	2	23	26
4	10	26	15	1	10	14	15	9
2	4	16	15	9	5	23	2	16
15	4	2	20	10	10	1	10	26
15	26	19	2	16	2	12	4	5
17	3	9	13	19	2	3	3	2
6	2	12	2	24	10	2	13	4

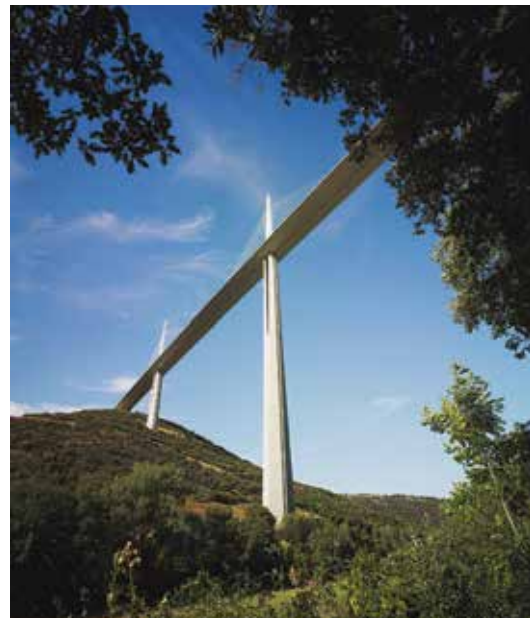
Maailman korkein maasilta

Tiedätkö, missä on maailman korkein maasilta? Ei, se ei ole Jenkeissä. Eikä Dubaissa. Se ei ole Nepalissa eikä liioin Kiinassa. Se sijaitsee Etelä-Ranskassa, Aveyronin departementissa, Millaun kaupungissa.

Office de Tourisme Millaun grands Causses

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämistä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailmassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Millaun pieni, 22 000 asukkaan kaupunki oli tunnettu korkeintaan hansikkaanvalmistuksestaan, kunnes se ponkasi vuonna 2004 maailman kartalle. Sen jälkeen se on löytynyt tilastoista ja Guinnessin ennätystenkirjasta, sillä on siltansa: Le Viaduc de Millau on maailman korkein maasilta ja maailman korkein ajoneuvoilla ylitettävä silta.

Silta kulkee yli Tarnin jokilaakson. Se rakennettiin huutavaan tarpeeseen, sillä Tarnin laakso sijaitsee vilkkaalla reitillä Pariisista Välimeren ja Espanjan suuntaan ja alue oli varsinainen pullonkaula. Laakson läpi matkaimiseen meni puolisen tuntia ja turistiaikaan ruuhkassa köröteltiin neljäkin tuntia. Nyt Tarnin yli ajaa muutamassa minuutissa. Myös laakson ilmanlaatu parani, kun laakson pohjassa ei enää ähötetä tuntikausia pakoputket ojossa.

2,5 ajokilometriä 270 metrin korkeudessa

Maailman korkein kuulostaa komealta, ja komea näky tämä **Norman Fosterin** suunnittelema Millaun silta onkin. Se kohoaa 343 metriin. Jos olet nähnyt Eiffel-tornin, niin kuvittele sen huipulle

vielä 23 lisämetriä, eli noin kahdeksankerroksinen kerrostalo, ja saat mielikuvan sillan kokonaiskorkeudesta. Millaun sillan kansi eli ajokorkeus on keskimäärin 270 metriä. Pituutta piisaa lähes 2,5 kilometrin verran.

Voisi kuvitella, että noin korkealla ajaminen saisi pyörtymään tai ainakin kinalot märäksi, mutta yllättävää kyllä, sillalla uskaltaa ajaa silmät auki, aika lailla arastelematta, vaikka sen laidat ovatkin sellaiset ritilämäiset, että niistä näkee ulos ja alas laaksomaisemaan. Liekö sillan laajuus se tekijä, joka rauhoittaa mieltä, vaikka korkealla ollaankin: silta on 32 metriä leveä ja nelikaistainen.

Le Viaduc de Millau on monella mittarilla todellinen jättiprojekti. Sen 7 pylonin tyvialueelle mahtuisi kullekin tenniskenttä. Betonia siltaan upposi noin 206 000 tonnia ja terästä 36 000 tonnia. Rakennuskustannukset olivat noin 400 miljoonaa euroa. Silta ei syönyt verorahoja, vaan sillä on mielenkiintoinen rahoituskuvi: sen rahoitti rakennushankkeen toteuttanut yritys Eiffage, joka omistaa ja huolehtii sillasta 75 vuoden ajan ja saa siitä kertyvät tiedullit. Tullimaksu on ajoneu-

vosta riippuen tätä nykyä noin 5–35 euroa. Sillalla kulkee päivittäin noin 11 000 autoa ja turistiaikaan 25 000 päivässä, joten euroja kertyy.

12 vuotta suunnittelua ja 500 työntekijää

Työntekijöitä rakennustyömaalla oli noin 500. Kun haastattelin pian sillan valmistumisen jälkeen Millaun silloista pormestaria, **Jacques Godfrainia**, hän kertoi, kuinka sillan avajaiset joulukuussa 2004 olivat olleet liikuttava hetki. Paikalla olivat olleet kaikki 500 työntekijää ja seremoniamestarina oli presidentti **Jacques Chirac**.

Sillan suunnitteleminen ja rakennuspäätökseen pääseminen kesti soutamisineen ja huopamisineen 12 vuotta. Mutta kun päästiin rakennusvaiheeseen, hihat heiluivat nopsaan. Tämä vaativa maailmanennätysprojekti valmistui 3 vuodessa ja aikataulustaan etuajassa. Avajaiset rukattiin kuukautta varemmaksi kuin ne alun perin suunniteltiin. Mistä tuleekin mieleen erään tietyn pohjoisemman maan tietty suuri liikenneväyläprojekti ja sen aikataulussa pysyminen, joka onkin sitten oma lukunsa rakentamisen suuressa maailman-kronikassa. ■

Lokakuu on muutakin kuin lokaa ja rapaa

Ruskaa

Suomen pohjoisosissa ruska-huippu on jo syyskuussa mutta etelän paras värianti koetaan yleensä lokakuussa. Muistatko vielä koulun bilsantunneilta, mistä ruska johtuu?

Ruska johtuu lehtien sisältämistä lukuisista väriaineista kuten oranssista ja keltaisesta, jotka

pääsevät esiin kasvien lopettamassa viileän tullen yhteyttämisen, jolloin lehtivihreää ei enää synny ja pääsemme näkemään nuo lehtien muut värit.

Intiaanikesää

Intiaanikesän etymologiaa ei ole pystytty tarkoin jäljittämään, mutta termi viittaa siihen, kun

syysviileiden jo alettua pomsah-taakin vielä lämmin, kuiva jakso. Termiä käyttivät ilmeisesti ensimmäisenä Pohjois-Amerikan intiaanit. Tiesitkö, että intiaanikesällä on Suomessa toinenkin nimi? Mitä vanha kansa sanoo?

- Siruliinin sikakuuma (Sirun syyskuusen nimipäivän mukaan)
- Pärtylin pikkukesä (Pertun elokuisen nimipäivän mukaan)
- Heltsulin pikkuhelle (Hellin lokakuusen nimipäivän mukaan)

Oikea vastaus: b

Kivimiesten työnjälki kestää aikaa

Kivimiehet kuuluivat ensimmäisiin järjestäytyneisiin työntekijöihin Suomessa.

Tuula Vuolle-Selki, teksti

Maamme keskiaikaisesta rakennuskannasta ovat säilyneet vain kiviset monumentit. Kivirakenteiset kirkkojen ja linnojen rakentamisessa on tarvittu myös ulkomailta tuotua tietämystä ja käden taitoa.

1700-luvun Suomen merkittävien rakennushanke oli Viaporin linnonrakentaminen Helsingin edustan saarille. Pietarin kaupungin ja sen linnostusten rakentamisella on ollut tärkeä rooli luonnonkivirakentamisen ja ennen kaikkea suomalaisen luonnonkivituotannon kannalta. 1800-luvun puolenvälin jälkeen kasvoi uudelleen kiinnostus luonnonkiven käyttämiseen rakennusmateriaalina. Kivi löysi paikkansa jalustamuureissa ja katukivissä. Rakennuskivet louhittiin ja muokattiin edelleen rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ensisijaisesti käsityönä.

Työporukkaan härkäviinan voimalla

Kivityöntekijöiden olosuhteet olivat 1800-luvun lopussa karut ja työpäivät pitkiä; päivä saattoi alkaa kello 5 aamulla ja päättyä illalla kel-

lo 8. Tampereen kivityöntekijöiden 50-vuotishistoriikin mukaan ammattikuria ja jaksamista pidettiin yllä myös viinan voimalla.

Tuohon aikaan olivat käytössä härkäviinat eli sarvien kolistelemiset. Kun mies tuli uuteen työpaikkaan, hänen oli ostettava härkäviinoja solmiakseen työtoveruuden muiden kanssa. Kun härkäviinat oli ostettu, juotiin niitä yhdessä. Viinaa piti tarjota myös mestarille ja louhintapaikan työnjohtajalle eli kalliopomolle. Näin varmistettiin, että työtä oli myös jatkossa. Toisinaan tällaisissa juomingeissa sattui käsikähmää;

– Joissa sarvet lopullisesti kolisteltiin ja siitä oli seurauksena pään nyytissä kantaminen, sillä sarven jäljet olivat vähän niin kuin arat, kerrotaan Tampereen kivityöntekijäin ammattiosaston 50-vuotishistoriikissa vuonna 1949.

Ensimmäiset kivimiesten ammattiosastot perustetaan

Kivityöntekijöiden ammatillisen järjestäytymisen historia alkaa 1890-luvulla. Vuonna 1893 Tampe-

Nupukiventekoa Kuusankosken hätäaputyömaalla vuonna 1931.

reella perustettiin Ulkotyöväen Yhdistys, joka ajoi heti alusta lähtien työpäivien lyhentämistä. Ulkotyöväen Yhdistyksen alaisuudessa ensimmäisen ammattiosaston perustivat muurarit 1896 ja kirvesmiehet vuonna 1898. Kivimiehet perustivat oman ammattiosaston vuonna 1899.

Suomen Kivityöntekijäin Liitto perustettiin vuonna 1907. Vuonna 1917 järjestäytyneitä kivityömiehiä oli lähes 3 000.

Tampereen Kivityöntekijäin ammattiosastoa perustettaessa raaka-aineena käytettiin yhä suuremmissa määrin jalostettua rakennuskiveä. Tällä oli selvä merkitys ammatillisen järjestäytymisen tarpeeseen. Kipinän Tampereen osaston perustamiseksi tuli Helsingistä, jossa kaupungin kivenhakkaajilla oli ollut vuodesta 1891 lähtien oma ammattiosastonsa.

Viimeistään suurlakko herätti kivimiehet ymmärtämään järjestäytymisen merkityksen ja osastoja synti ympäri maata. Suurlakkovuonna 1905 kivimiehet pitivät vappupäivän vapaata. Ensimmäinen kivityöntekijöiden lakko oli vuonna 1906. Työntekijät olivat esittäneet työnantajille joukkotyösopimuksen solmimista huhtikuun alusta lähtien, mihin työnantajat eivät suostuneet.

Lakko kesti toukokuun 19. päivään saakka, jolloin rakennusmestarit taipuivat ja hyväksyivät yleisen sopimuksen. Työnantajissakin oli entisiä kivityöntekijöitä, jotka ymmärsivät, että rakennustöitä ei päästä aloittamaan ilman kivityöntekijöitä.

Taloudelliset huonot vuodet seurasivat toisiaan ja moni kivityömiestä joutui kärsimään kausityöttömyydestä. Vuonna 1912 Tampereen kivityöntekijät esittivät, että seuraavan vuoden tulo- ja menoarviossa lisätäisiin varoja yleisiin töihin, esimerkiksi teiden ja siltojen rakentamiseen.

Työttömyystöillä puutetta vastaan

Äärioikeisto, erityisesti Lapuan liike vaikeutti 1930-luvun alussa ammattiyhdistystoimintaa. Suomen ammattijärjestön ja sen jäsenjärjestöjen toiminta kiellettiin 1930. Sosiaalidemokraatit ja vasemmistososialistit puolestaan perustivat lokakuussa 1930 Suomen ammattiyhdistysten keskusliiton, SAK:n. Ajankohdaksi osuivat myös lamavuodet, jotka veivät monelta kivimiehellä leivän. Vuonna 1933 kivimiesten työllisyys alkoi kohentua ja Tampereella työtä tarjosi muun muassa kaupungin rakennuttaman uuden sähkölaitoksen työmaa.

Kotkassa kaupunki järjesti kaupungin nupukiventekijöille töitä vuodesta 1929 aina vuoteen 1935 saakka:

– Suurimpana ryhmänä työttömiksi joutuneista on sekatyöntekijät ja sen jälkeen saha- ja lautatarhan työläiset sekä kivityöntekijät ja kirvesmiehet, kerrottiin Eteenpäinlehdessä 13.11.1929.

– Mitä tulee työttömyystöiden järjestämiseen, niin tähän mennessä ei ole vielä Kotkan kunta voinut suuremmassa määrässä töitä järjestää. Likaviemäritöitä on nyt jo kylä pantu alulle, johon on voitu työttömiä ottaa noin 30 miestä. Samoin on nupukiven tekoa järjestetty, ja on siihen työhön sijoitettu työnvälitystoimiston välityksellä työttömiä 35 miestä.

Vaikka työtön pääsi 1930-luvulla varatöihin, ei hänen elintonsa juuri päässyt kohoamaan. Kunta sen sijaan pyrki maksamaan parempaa palkkaa kuin valtio, vaikka osa valtuutetuista piti kunnan maksamia tuntipalkkoja liian suurina. Kunta halusi olla jatkossa hyvä työnantaja, minkä vuoksi 1938 solmittiin Suomen Rakennustyöläisten Liiton osasto 57:n kanssa työehtosopimus,

MEILLE ON TÄRKEÄÄ, ETTÄ PERHEENJÄSENET VIETTÄVÄT AIKAA YHDESSÄ.

TALVEN JA KEVÄÄN HAKU ALKAA 15.10.

1. ASKEL

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

TUKEE VEIKKAUKSEN TUOTOILLA

Tuhannet perheet ovat löytäneet yhdessäolon ja liikunnan riemun perhejakoillamme. Perheesi voisi olla tänä vuonna yksi heistä.

Perheiden 1.askel-hyvinvointijaksojen ohjelmasisältöihin ja ajankohtiin tutustumalla löydät perheellesi mielisimmät vaihtoehdot.

Tutustu ja hae jaksolle osoitteessa pht.fi

joka koski myös kivityöntekijöitä. Heille maksettiin vuodesta 1938 lähtien sovittuja kiinteitä tuntipalkkoja. Työehtosopimus takasi työntekijöille ensimmäistä kertaa myös kahden ja kolmen viikon vuosilomat.

Suomen tunnetuin kivimies, Suomen rakennustyöläisten liiton ja SKP:n puheenjohtaja **Aarne Saarinen**, ryhtyi isänsä jalanjäljissä kivityömieheksi **Armas Saarisen** saatua töitä eduskuntatalon rakennushankkeessa vuonna 1927. Vuonna 1934 Aarne Saarinen liittyi kivimiesten kommunistihenkiseen ammattiosastoon. Vuonna 1938 Saarinen valittiin kivimiesosaston sihteeriksi.

”Mutta tähän samaan aikaan, jolloin isä koki henkilökohtaisen kärsimyksensä ja kivityömiesten kunnia rupesi yleensä himmenemään, halveksittujen kaupungintöiden asema alkoi kohta. Kaupunkiin aiottiin rakentaa vesijohto ja satamaa ruvettiin laajentamaan. Meidän lähelämme olevaan korkeimmalle kalliolle alettiin pystyttää vesisäiliötornia ja kadulle kaivettiin vesijohto-

Työväen arkisto

Nupukiventekijöitä vuodelta 1931.

putkia varten ojia. Ojia kaivettaessa ei voitu tyytyä pelkästään lapioihin ja kankiin, vaan kallioisilla paikoilla täytyi raivata tietä räjäyttämällä. Räjähdysainereikien poraaminen kiviin oli kivimiehen työtä sekin; mutta ne kivimiehet, jotka olivat lohkoneet, tasoittelleet ja silittelleet talojen peruskiviä ja väliin hienoimpien talojen koristeltuja seinäkiviäkin eivät osanneet antaa sille täyttä arvoa. Eivätkä kaupungin määräpalkkatkaan kyenneet kilpailemaan vapaasti sovittujen urakkatyötlöjen kanssa.” (lainaus **Toivo Pekkasen** omaelämäkerrallisesta Lap-suuteni-romaanista.) ■

Kulttuuria betonimaisemasta

Timo Kalevi Forss: **Gösta Sundqvist, Leevi and the Leavingsin Dynamo**. Into Kustannus.

Jyri Vasamaa

GÖSTA SUNDQVISTIN teot upposivat täysillä suomalaisen sielunmaisemaan. Hän oli suomalaisen populaarikulttuurin tärkeimpiä hahmoja ja hänen taiteensa jää elämään. Göstan työt yhdistivät eri sukupolvia ja kulttuuritaustoista tulevia ihmisiä. Eliitin edustaja voi kokea Göstan maailman kautta jotain rouheampaa ja rehevämpää, mitä runomatinea voisi antaa ja toisaalta ostarilta on mitä suurimmassa määrin pääsy tähän samaan maailmaan.

Timo Kalevi Forss yrittää kertoa minkälainen persoona löytyy moniulotteisen myytin takaa. Kirja perustuu ystävien ja työtovereiden haastatteluihin, arkistomateriaaleihin sekä Sundqvistin laajan tuotannon esittelyihin ja analysointeihin. Alleviivaan sanaa yrittää. Kirjasta käy hyvin ilmi, että Gösta oli varsinainen veijari, josta on hyvin vaikea ottaa selkoa mikä on totta ja mi-

kä tarinaa. Hän on itsekin todennut, että ei sillä ole väliä onko juttu totta vai tarua, jos se on vain juttuna hyvä.

Maalariksi oppisopimuksella

Moni rakentaja ei tiedä, että ennen kuin Gösta elätti itsensä kokonaan musiikilla ja radio-ohjelmilla, hän teki maalarin hommia. Hän ei koskaan ole ollut mikään työnvierok-

suja, vaan tarttui aina toimeen. Maalarin tutkinnon Gösta suoritti oppisopimuskoulutuksella ja teki myös timpurin hommia. Maalariuran alkuvaiheessa hänen ulkonäkönsä ärsytti vanhempaa työväkeä. Gösta muistelee:

– Joku sanoi, että mennäs jätkä ulos, niin katotaan, mikä helvetin pitkätukka sä olet, joka heilut täällä naisten saappaissa.

Möhemmin Göstan talonrakentajan taidoista oli hyötyä muun muassa tuottaja **Pekka Aarniolle**. Gösta kävi seuraamassa tämän talon remontointia neuvonantajan ja asi-

LEIJONA

UUTUUS!

MULTITECH

TURVALLINEN & TEKNINEN

ÄÄRIMMÄISIIN TYÖOLOSUHTEISIIN ÄÄRIMMÄINEN SUOJAVAATETUS

Piktogrammi kertoo jo vaateen ulkoapäin kattavat standardit

Näkyvässä kankaassa laadukas antistaattinen kuituommel

Asiakaspalvelu
 Avoimna arkisin 8-16,
 puh. 020-150 5210
 asiakaspalvelu@leijonagroup.com
 www.leijonagroup.com

OTA YHTEYTTÄ JA Kysy lisää!

yli puoli vuosisataa Suomen Teollisuudessa

TAPAHTUMAT

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettävässä kurossa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: ilmoitukset@rakennusliitto.fi
tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi! Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävissä syyskokouksessa:

- päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmiehet ja hänen varamiehensä;
- päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Forssan seudun rakentajaveteraanit

Syksyn ja kevään kokoontumiset joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko klo 12 toimistolla, Hämeentie 18. Tervetuloa! Seuraa myös ilmoittelua Forssan Lehden seuratoiminta-palstalla. Leikkaa talteen!

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kuukausikokous ke 18.10. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Paikalle tulee Pekka Koskinen Diabetesyhdistyksestä. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Kainuun rakentajaveteraanit

Syyskokous to 9.11. klo 12, Kainuun aluetoimiston alakerta, Pohjo-lankatu 28 A, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!

Uudenmaan rakentajaveteraanit

Tapaaminen pe 24.11. klo 11–14.30, Puistokulma, Talkootie 4, Hiekkaharju, Vantaa. Ohjelma: klo 11–12 ruokailu, klo 12–13.15 yhteiskuntavaikuttaminen Rakennusliitossa, tiedotuspäällikkö Heikki Korhonen, klo 13.15–14 veteraanien kuulumisia ja ajankoh-taisia asioita. Ilmoittautumiset viimeistään la 18.11., Esko Kokkonen p. 040 487 2624 tai Ensio Frisk p. 050 526 9728.

Lahden osastot: 066,177, 405 ja 604

Yhteinen syyskokous to 19.10. klo 17.30, ravintola Wanha Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tilaisuudessa puhujana aluetoimitsija Niko Räsänen. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osastosi yhteisissä asioissa! Hallitukset

Osastot: 034 Imatra, 158 Ruokolahti ja 496 Parikkala

Syyskokous ma 30.10. klo 18, Ay-talo, Esterinkatu 11, Imatra. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 001, Helsingin kirvesmiehet

Syyskokous la 11.11. klo 11, Rakennusliiton keskustoimisto, Siltasaarenkatu 4, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 002, Helsingin maalarit Maalariveteraanien Mutlarikerhon perinteinen syysretki to 19.10. Tallinaan. Lähtö klo 11.30 Viking Linen terminaalista Katajannokalta. Takaisin tullaan noin klo 20. On päätetty, että jokainen ostaa matkalipun itse, joten kannattaa tulla tuntia aikaisemmin paikalle. Mutlarikerho maksaa lipunhinnan jokaiselle. Ilmoittautumiset viimeistään

ke 18.10., Ensio Frisk p. 050 526 9728. Voimassa oleva passi tai henkilökortti täytyy olla mukana. Tervetuloa!

Os. 003, Helsinki

Syyskokous la 11.11. klo 11, Uudenmaan aluetoimiston tilat, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen alustus yhdessä os. 001, Helsingin kirvesmiesten kanssa. Alustuksen pitää SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ruokailun jälkeen uuden hallituksen järjestäytymiskokous. Tervetuloa! Hallitus

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset

Pikkujoulut la 18.11. klo 18, Pietariin m/s Princess Anastasialla. Mukaan mahtuu 32 osaston jäsentä. Omavastuu 35 €/hlö. Tarkemmat tiedot Helmutilta p. 040 075 8096. **Syyskokous** to 30.11. klo 17.30, Uudenmaan aluetoimiston kokoustilat, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 011, Tampereen maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ma 6.11. klo 17.30, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 015, Turun kirvesmiehet

Syyskokous ke 22.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turun talonrakentajat

Syyskokous la 28.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Mikko Lindstedt. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 027, Joensuu

Syyskokous to 16.11. klo 19, Joensuun toimisto, kokoushuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Liiton edustaja paikalla. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Syyskokous ti 31.10. klo 18, Voikkaan Työväentalo, Voikkaantie 2, Voikkaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 032, Kitee

Syyskokous la 28.10. klo 12, ravintola Pivanka, Kesälahdentie 1, Kesälahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Syyskokous pe 10.11. klo 19, osaston toimisto, Vapaudenkatu 32–34 B, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 059, Oulu

Keilausilta la 21.10. klo 16.45 Heinäpään keilahallilla, Isokatu 97, Oulu. Lisätiedot ja ilmoittautumiset viimeistään su 15.10. klo 17–19.30, Jyrki Matala p. 040 729 1381. **Syyskokous** ke 1.11. klo 18, Radisson Blu Hotel Oulu, Hallituskatu 1, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen osallistujia saa ilmaisen lipun rakentajien pikkujouluun la 9.12.

Rakentajien pikkujoulut ti 9.12. klo 18, hotelli Lasaretti, Kasarmin-tie 13b, Oulu. Lippuja ostettavissa maanantaisin 6.11., 13.11., 20.11. Ouluna aluetoimistolta, Rautatienkatu 40.

Tarkemmat tiedot tapahtumista kotisivuilta: osasto059oulu.rakennusliitto.net. Hallitus

Os. 064, Alavus

Pikkujouluristeily 24.–25.11. Turku–Tukholma–Turku. Lähtö pe 24.11. klo 14 Alavuden ABC:ltä. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 22.10. p. 040 560 1220. Hallitus

Os. 075, Vaasan kirvesmiehet

Pikkujoulut la 18.11. klo 19, ravintola Amarillo, Vaasanpuistikko 18 C, Vaasa. Osasto tarjoaa illallisen jäsenelle ja avecille. Ennakkoilmoittautumiset Ramille p. 044 205 2677. Paikkoja rajoitettiin. Tervetuloa! Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Pikkujoulut pe 15.12. Mikkelin teatterissa, Elling-esitys alkaa klo 19. Esityksen jälkeen ruokailaan teatterin ravintolassa. Olemme varanneet lippuja 30 kpl. Tilaisuuden hinta jäsenelle ja puolisolle 30 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään pe 20.10., Pekka Nummelin p. 050 526 6589. Hallitus

Os. 091, Kuopio

Syyskokous la 11.11. klo 10, Original Sokos Hotel Puijonsarvi, kokoustilat, Minna Canthin katu 16, Kuopio. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen lounas. Tervetuloa!

Pikkujoulut pe 8.12. Kuopion kaupungin teatterissa, Minna-näytämön esitys Viulunsoittaja katolla alkaa klo 19. Omavastuu 20 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään pe 17.11., Tuomo Pietikäinen p. 044 973 3808, mieluiten tekstiviestillä. Hallitus

Os. 094, Turku

Syyskokous to 2.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluetoimitsija Mikko Lindstedt. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Pikkujoulut pe 1.12. klo 18, ravintola Blanko, Aurakatu 1, Turku. Paikkoja 40 hengelle ja ne jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä. Omavastuu jäseneltä 10 € ja avec 35 €. Ilmoittautumiset viimeistään ti 7.11., Pasi p. 040 584 2139. **Kotisivut** <http://osasto094.rakennusliitto.net/tapahtumat/>. Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Pikkujoulut pe 8.12. klo 19, Hotelli Petäyksessä. Lippujen hinta 20 €/hlö, johon sisältyy jouluruoka sekä iltaohjelma. Tähtiartisti tanssittaa klo 21 alkaen. Petäykseen on bussikuljetus. Aikataulusta ja reitistä ilmoitetaan tarkemmin marraskuun Rakentajassa. Lippuja on 80 ensimmäiselle ja niitä voi hankkia perjantaihin 24.11. asti Rampen ja Pian kirppikseltä, Palokunnankatu 16. Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 17.10. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 113, Siilinjärvi

Syyskokous ti 14.11. klo 18, Luottamusmiestoimisto, Harjamäentie 1, Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut pe 9.12. klo 19 Iso Valkeisella. Yhteiskuljetus lähtee klo 18 Siilinjärven linja-autoasemalta. Tilaisuus on jäsenelle ja avecille maksuton. Ilmoittautumiset viimeistään pe 24.11., Janne Rautiainen p. 044 585 2202. Hallitus

Os. 131, Rovaniemi

Syyskokous pe 10.11. klo 18, Työväentalo, Lapinkatu 2, Rovanie-

mi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Aloitetaan ruokailulla klo 17.30, Caritas ravintola Vanha Varikko, Lapinkatu 1, Rovaniemi.

Pikkujoulut pe 8.12. klo 18, Pohjanhovi, Pohjanpuistikko 2, Rovaniemi. Ilmoittautumiset maksettuna viimeistään pe 10.11. Tarkemmat ohjeet ja ilmoittautumislista Lapin aluetoimistolla, Maakuntakatu 15, Rovaniemi. Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Syyskokous ma 30.10. klo 17, Kahvila Ståhlberg, Tampereentie 12, Lempäälä.

Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

Pikkujoulut 25.–26.11. Naantalin kylpylässä. Omavastuu 40 €/50 €. Ilmoittautumiset viimeistään pe 27.10., Tero Tiura p. 050 569 2081. Hallitus

Os. 224, Kankaanpää

Syyskokous pe 10.11. klo 17, Punainen Tupa, Alakylä 4, Kankaanpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 240, Juankoski

Syyskokous ke 18.10. klo 18.30, Pohjois-Savon OP:n kerhohuone, Juankoskentie 18, Juankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 265, Tikkurila

Koko perheen pikkujoululounas la 28.10. klo 14, Puistokulman alasali, Talkootie 4, Hiekkaharju, Vantaa. Ilmoittautumiset viimeistään su 15.10. p.050 402 5033, muistakaa mainita ruoka-allergioista. Iäkkäille jäsenille kuljetusapua Vantaan alueelta. Naapuriosaston jäsenet myös tervetulleita hintaan 15 €/hlö. Hallitus

Os. 280, Helsingin betoniraidoittajat

Syyskokous la 21.10. klo 11, Purpurinpolku 7–9 F, Kannelmäki, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 286, Nivala

Syyskokous to 9.11. klo 18, Sini-kan lounaspalvelu, Ståhlberginkatu 1, Haapajärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Syyskokous la 11.11. klo 16, Kotoranta, Kotorannantie 74, Kiljava. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla aluetoimitsija Jari Lindqvist. Kokouksen jälkeen ruokailu ja sauna. Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Syyskokous pe 3.11. klo 18, Ylivieskan uimahallin kokoustilat, Närhitie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 320, Laihia

Syyskokous ma 30.10. klo 18, ravintola Kantri, Kauppakatu 5, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Pikkujouluihin ilmoittautumisen kokouksessa. Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Syyskokous ma 13.11. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 354, Sodankylä

Syyskokous su 12.11. klo 18, Kivisenrannan koulu, Vasantie 9, Sodankylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 378, Orimattila

Pikkujoulut 11.–12.11., Hotelli Kumpeli, Heinola. Lähtö la 11.11. klo 14 Orimattilan torilta, yöpymisen hotellissa ja paluu su 12.11. Ilmoittautumiset viimeistään ma 23.10. Juhani Rätty, p. 040 049 2844, mieluummin iltaisin. Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous la 21.10. klo 11, Vuorikatu 42:n kokoustiloiissa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen päätyttyä menemme ruokailemaan Raxiin. Tervetuloa! Hallitus

Os. 494, Joensuu putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ke 1.11. klo 17, ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat.

Jouluruokailu la 2.12. klo 19, Ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Ilmoittautumiset viimeis-

tään pe 17.11. p. 050 338 4169 tai 040 730 9363 Tervetuloa! Hallitus

Os. 533, Turku

Syyskokous/Pikkujoulut pe 17.11. klo 19, Turun aluetoimiston alakeran kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Pikkujoulut pidetään kokouksen jälkeen. Tervetuloa mukaan! Hallitus

Os. 540, Uudenmaan maarakentajat

Syyskokous la 21.10. klo 11, Puistokulma, Talkootie 4, Hiekkaharju, Vantaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 548, Kymen maarakentajat

Syyskokous pe 10.11. klo 18, ABC Anjalankoski, Hallitie 2, Keltakan-gas. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 553, Luoteis-Pirkanmaa

Syyskokous la 4.11. klo 16, Juusola-nimisellä mökillä, Nokkapellontie, Ikaalinen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 15. Hallitus

Os. 557, Luumäki

Syyskokous ti 31.10. klo 18, Taavetin Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 601, Helsingin muurarit

Syyskokous/Pikkujoulut la 11.11. klo 11, Ruusulan keilahalli, Ruusulankatu 3–5, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Ruokailu/pikkujoulut/saunomista. Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Syyskokous ti 7.11. klo 18, Oulun toimisto, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2018) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

SAARROT

**RAKENNUSLIITON
JULISTAMAT SAARROT**

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

**VOIMASSAOLEVAT SAARROT
4.10.2017:**

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Bluescreen
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauk ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy

- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous -Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalauk Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

**PIKKUJOULUT
Uudenmaan alue**

Aika: la 25.11. klo 16–22
Paikka: Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa
 Hiekkaharjun aseman lähellä
Ohjelma: Puheita, jouluruokaa ja tanssia Teemu Harjukari & Taivaanrannan maalarit
 Tilaisuus on tarkoitettu Uudenmaan alueen osastojen jäsenille ja heidän puolisoille.

Sitovat ilmoittautumiset viipymättä Vilppu Oikariselle joko sähköpostitse tai tekstiarilla. vilppu.oikarinen@rakennusliitto.fi tai p. 050 383 5453.

Paikkoja on rajoitetusti, joten pidä kiirettä!

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jätät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaaajasyntyeen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiainnin** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma-pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe 9.00–15.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarekatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto

Torikatu 30
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto

Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto

Keskuspuistokatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 9.00–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojaasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEUVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimiston työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssä 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehdot kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 187 euroa kuukaudessa (2017).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssä aikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päivärahahakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poisolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika.

Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

- Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
- Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdotukseen eikä palkanmäärittelyyn.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päivärahahakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha-hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta. Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksuilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaitkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikortusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
 - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
 - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
 - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
 - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
 - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetssökande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningsperiod på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 187 euro i månaden (2017).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det

framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

- Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
- Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
 - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
 - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
 - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
 - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
 - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKURSSIT, JYVÄSKYLÄ

13.-14.11. yhteismieskurssi
13.-15.11. luottamusmiesten peruskurssi 1. osa
13.-15.11. työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi 1. osa
11.-12.12. luottamusmiesten peruskurssi 2. osa
11.-12.12. työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi 2. osa
Ilmoittautumiset 20.10. mennessä

TYÖOIKEUDEN PERUSKURSSI, HELSINKI

20.-22.11., ilmoittautumiset 27.10. mennessä

TOIMIVA AMMATTIOSASTO 2, HELSINKI

25.-26.11., ilmoittautumiset 3.11. mennessä

NÄIN HAET KOULUTUKSIIN:

Toimita kurssihakemus haku-aikaan mennessä

sähköpostitse koulutus@rakennusliitto.fi
tai kirjeitse Rakennusliitto, koulutus,
PL 307, 00531 Helsinki

Lisätietoja koulutus@rakennusliitto.fi
rakennusliitto.fi/koulutus

Rakennusliiton loppuvuoden kurssit

varmuutta • voimaa • verkostoitumista

 Rakennusliitto
#rkoulutus

MEILLE ON TÄRKEINTÄ
ETTÄ LÄHDET LIIKKEELLE.
JOS ET TIEDÄ MITEN,
ANNA MEIDÄN AUTTAA.

HAKU TALVEN JAKSOILLE
ALKAA 15.10.

1. ASKEL
ENSIMMÄINEN ASKEL
SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ
TUKEE VEIKKAUKSEN TUOTOILLA

Alkuisien 1. askel-hyvinvointijakso tarjoaa mahdollisuuden omien voimavarojen kartoittamiseen sekä itsesi ja kehosi kuunteluun.

Luonto, lepo ja ohjattu liikunta auttavat sinua lähtemään liikkeelle. Irrottaudut miettimään, mitkä voivat olla ensimmäisiä askeleita omaan hyvään arkeen ja kokonaisvaltaiseen elämäntapaan.

Voit hakea jaksoille, jos olet työkäinen ja työsuhteenulkopuolella, kuten työnhakija, itsetyöllistäjä, yrittäjä, lomautettu tai freelancer.

Tutustu ja hae jaksoille osoitteessa pht.fi

Tule kokemaan Lapin kaamoksen taika!

Ystäviä, elämyksiä ja voimaa Lapin luonnosta

Nyt tarjolla Lapin lumoa, kaamosta ja lumisia tunteita 11-15.12.2017 Muoniossa.

Jakso on tarkoitettu työkäisille, työsuhteen ulkopuolisille*

*) työsuhteen ulkopuolella, kuten ammatinharjoittaja, pienyrittäjä, työtön työnhakija, lomautettu, freelancer, opiskelija.

Liikumme yhdessä luonnossa, käymme Pallaksen tuntureilla ja kokeilemme lajeja lumikenkäilystä kahvakuula -harjoitteluun.

Oloksella on mahdollista hiihtää, lasketella ja/tai lumilautailua.

Hissiliput ja vuokravälineet sisältyvät jakson hintaan. Jaksolla tehdään lihaskunto- ja kävelykuntotestit.

Tuettu hyvinvointijakso haettavissa 19.10.2017 saakka.

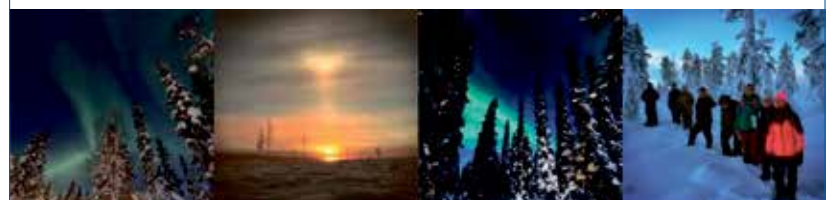
Hinta pääjaksolta (4 vrk) 50 € työttömiltä ja opiskelijoilta täysihoidolla, sisältäen ohjelman.

Hinta on 100 € muilta hakijoilta kuten yrittäjiltä, free lancereilta ja itsensä työllistäjältä.

Hinta ei sisällä matkoja.

Täältä löytyy osoite mistä voi hakea:

www.tatsi.org/lappiin

Solidaarisuutta, veljet, siskot!

Rakentamisen tapa on viime vuosikymmenten saatossa muuttunut. Aikoinaan, liki esihistoriallisena aikana, rakennusliikkeillä oli omia työntekijöitä useammasta ammattiryhmästä. Vaikka maalausurakka olisikin ollut aliurakana, oli työmaalla tasoite- ja maalausalan ammattilaisten lisäksi vähintään firman omat siivoojat, jotka pitivät urakatyöntekijöiden mestat kunnossa. Puhumattakaan siitä, että useimmilla rakennusliikkeillä oli myös omat maalarinsa.

Urakoiden pirstaloituminen ja jakaantuminen yhä useampaa aliurakkaan on ollut tosiasia jo pitkään. Oikeastaan vähintään yhtä pitkään, kun on puhuttu rakentamisen laadusta, eritoten sen heikkenemisestä. Syy/seuraus-suhde on toisinaan tuotu esille, mutta unohtettu saman tien. Rakentamisen heikolle laadulle urakoiden pirstaloituminen ei liene ainoa syy. Jos työmaan kokonaiskuva ei ole kenenkään hallussa, on selvää, ettei lopputuloskaan ole välttämättä häävi.

Mitä alemmas aliurakointiketjussa mennään, sitä heikompi on niin yrityksen kuin sen työntekijöidenkin asema, varsinkin suuren työmaan hierarkiassa. Aliurakoitsijoiden työntekijöillä yritetään teettää kaikki mahdollinen ja mahdoton jo valmiiksi luilleen kilpailutettuun kokonaishintaan, johon on jo sisällytetty kohtuuton määrä muiden aiheuttamien virheidä korjausta ja selkeistäkin laskutunneista saatetaan suostua kuittaamaan vain osa. Välillä kuulee rumia juttuja maksupostien tarkoituksellisista myöhästyttämistä ja konkurssiin ajautuneista nyrkkipajoista.

Valitettavasti joskus myös ne muutamat jäljelle jääneet pääurakoitsijoiden työntekijät ovat omaksuneet saman asenteen. Tämä on näkynyt erityisesti yhteisissä tiloissa. Sosiaalitulojen kuuluisi olla kaikkien työmaalla työskentelevien käytössä aina mikroaaltouuneja, jääkaappeja ja wc-tiloja myö-

ten. Kuppikuntien muodostuminen lienee ihmisluonnolle tyypillistä, mutta niidenkin pitäisi aikuisten ihmisten kesken pystyä tulemaan toimeen keskenään.

Työmaalla luottamustehtävässä oleva rakentaja saattaa roikkua vessan oven pielessä komentamassa aliurakoitsijan työntekijää poistumaan, koska wc on vain pääurakoitsijan työntekijöiden käytössä. Jos aamulla kahvipöydässä vuokratyöntekijää tönitään tämän istuuduttua vain pääurakoitsijoiden työntekijöille oranssiteipillä varattuun pöytään, ollaan hakoteillä. Kun myöskin luottamustehtävässä työmaalla oleva työntekijä on teipannut jääkaappiin ”vain suomalaisille” ja vertaa toistuvasti muita työntekijöitä eläimiin, voidaan jo kysyä muodikkaasti: ”Mitä täällä tapahtuu?” Työväenliike on ajanut työväestön välistä solidaarisuutta, jonkun verran yli 100 vuotta, mutta tavoiteltavaa tuntuu vielä olevan.

Solidaarisuuteen on sitä vastoin turha vedota, kun taannoin Vasemmistoliiton edustajatkin lähtivät yhteistuumin porvareiden kanssa poistamaan tarveharkintaa kolmansista maista tulevilta työntekijöiltä. Jos on valittava 2 työntekijän välillä, joiden lähtökohdat ovat yhtä kaukana toisistaan kuin siitä johtuen pyydyttävä palkka, lienee selvää, kumman luilleen kilpailutettu työnantaja valitsee. Jos ei ole näyttöä siitä, että tarveharkinnan poisto vaikuttaisi palkkoihin tai vaikeutaisi suomalaisen työvoiman työllistymistä, kehottaisin tekemään aiheesta tutkimuksen. Materiaalina voisi käyttää tasoite- ja osin maalaustyön kotimaisuusasteen ja palkkauksen muutoksia viimeisen 10 vuoden ajalta, jolloin toki tarveharkinta on ollut viime aikoihin saakka voimassa, mutta valvonta on ollut puutteellista ja ehdot löysiä. Tutkimuksen voisi tarkastuttaa jollain tasoitemiehellä – tai henkilöllä – Uudelta- maalta. Jos sellaisen sattuisi löytämään. ■

Timo Kuvaja
maalari
Helsinki

ROLLER HIGH

JÄMERÄÄ TURVALLISUUTTA

Roller High+ S3

Roller High on varustettu helppokäyttöisellä Boa®-kiristysmekanismilla. Jalka on suojattu kevyellä komposiittivarvassuojalla ja teräksisellä naulaanastumissuojalla. Jalan muotoihin mukautuva Memory Foam -nilkkasuoja ehkäisee nilkkavammoja tukemalla jalkaa ja vaimentamalla nilkkaan kohdistuvia iskuja.

Boa® -kiristysmekanismi • Pitävä ja joustava pohja • FlexStep® -iskunvaimennus • Päällinen kestävä nahkaa ja mikrokuitua • Hengittävä 3D-dry®-vuorimateriaali • Kevyt, metalliton varvassuoja • Teräksinen, joustava naulaanastumissuoja • Öljyä ja kemikaaleja kestävät pohjat • Antistaattinen ja ESD • Suomessa tehty

Roller-tuoteperheestä löydät myös jalkineet GORE-TEX®-kalvorakenteella. GORE-TEX® takaa parhaan hengittävyuden, vedenkeston ja mukavuuden.

GT Roller High+ S3

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.
Puh. (08) 488 11 • info@sievi.com • www.sievi.com